

והגדף!

סיפורם המופלא של תורמי כליה

חיים מחדש

פרופסור מוערך שהציל אלפי בני אדם ונוקק לתרומות כליה שתציל הפעם את חייו שלו

נתינה זוגית

הם הורים לשמונה ילדים ובכל זאת שניהם החליטו לעשות מעשה אצילי ומעורר השראה של נתינה

שולחן מלאכים

חמישה מלאכים שגרמו לא רק להצלת נפשות מישראל אלא גם לקידוש השם ולקירוב בין אחים

למען אחי ורעי

סיפורם המדהים של הרב ומוכיח הישוב שתרמו יחד כליה והצילו חיים

4 לשונות של גאולה

פ ס ח ט ש ע " 1

חג הפסח הוא חג של יציאה מעבודת לחירות, מחושך לאור גדול. בכל דור ודור מתאספים על בני המשפחה כדי להודות ולהלל להקב"ה על מעשיו, על הצלת עמנו מיד צר, ועל יציאת מצרים בניסים שאין לתאר. מחוץ לגדרי הטבע, הקב"ה הוציא אותנו לחירות.

אין מתאים מחג הפסח להעלות על נס את המהפך הנפלא והמדהים שקורה בשנים האחרונות, כאשר גם כאן מדובר במצב בו יהודים הנמצאים בחשיכה מוחלטת, בטיפולי דיאליזה קשים ובסבל יומיומי, ופתאום בוקר אחד יוצאים מעבודת לחירות ולאור גדול, כאשר אדם שלא מכיר אותם מחליט לתרום להם כליה, ולהציל את חייהם.

עד כה, בשמונה השנים האחרונות מאז הוקמה "מתנת חיים", מאות יהודים מכל העדות והחוגים נכנסים בריאים לחדרי הניתוח, כדי להוציא מגופם כליה ולתת אותה לאדם זר חולה שזקוק לכליה להצלת חייו. מאות חולים הפכו לאנשים בריאים וחזרו לחיים נורמליים בחיק משפחותיהם ומאות מציליהם לא ניזוקו כלל, אלא להפך, הם חשים וחיים את כל חייהם מאכן והלאה, בתחושה עילאית ונדירה של הצלת חיים בגופם.

ידוע הוא שבצדקה, הנותן הוא זה שמקבל יותר, תשאלו כל אחד 287 תורמי הכליה שתורמו חיים לזולתם, עד כמה גדולה התחושה העמוקה והפנימית של הצלת נפש ישראל. המהפכה בעיצומה, מדובר במהפך מכל הבחינות, אנושית ורפואית. אך, עדיין, ישנם מאות רבות של חולים שעודם ממתנים לגואל שיגאל אותם מייסוריהם, מחכים לעוד מלאך אנושי שיחליט לתת מעצמו משהו נדיר, שיציל את חייהם ומתפללים בכל יום ויום להקב"ה שישלח רפואה ומזור למחלתם, כאשר הפיתרון הטוב ביותר הוא כמו זה שזכו חבריהם שהיו עימם במכוני הדיאליזה, תרומת כליה.

המגוון שהנכם אוזנים כעת מאגד בתוכו מספר סיפורים אנושיים של תורמי כליות מתנדבים ואלו שקיבלו מהם את המתנה היקרה כל כך, מביא זרקור על המהפך, המתחולל לנגד עינינו בו נשים וגברים, חרדים, דתיים וכאלו שאינם, כולם שותפים למהפך הזה. כולם אנשים נורמטיביים שהחליטו לעשות מעשה אלטרואיסטי נדיר ומפעים, להציל חיים של זולתם על אף שאינם מכירים אותו. אין מעשה אצילי ונדיר מזה, ואנו תפילה ותקווה שהמהפך יושלם בקרוב, ובארץ ישראל לא יהיו חולים ברשימות ההמתנה לתרומת כליה, כי "כל ישראל ערבים זה לזה", עוד כמה מאות מלאכים, והמשימה בעז"ה תושלם.

**חג פסח כשר ושמח לכם, לכל בית ישראל,
ושנזכה ל"כן ה' אלוקנו ואלוקי אבותנו, יגיענו למועדים ולרגלים אחרים,
הבאים לקראתנו לשלום, שמחים בבנין עירך וששים בעבודתך"**

מתנת חיים

המועדים לתורמי הכליה לזולתם

מתנת חיים, כנפי נשרים 15 ירושלים

טלפון: 02-500-0755

פקס: 072-255-5757

matnatc@gmail.com

www.kilya.org.il

לתרומה מקומת

מאובטחת:

www.kilya.org.il

יח"צ ועריכה: ירח טוקר
עורכת גרפית: חוה טין שלום

צילומים: שלומי כהן, הלל מאיר, קובי הר צבי.
יוסי רוזנבוים, צבי גלעד, יעקב לדרמן

תוכן

14 שולחנם של מלאכים

04 למען אחי ורעי

26 מהפכת החיים בעיצומה

20 הפרופסור מציל חיים

36 ארבעת המופלאים

30 שבת תרומה

58 שפע של חסד

52 נתינה זוגית

המגזין בחסות

פּאָנֶת מערכות אלומיניום לבניין

טלפון: 08-6274852 פקס: 08-6274851
ptpanet@gmail.com
רח' הפועלים 8 באר שבע

סיפורם המדהים של הרב ומזכיר הישו

ב ש ת ר מ ו כ ל י ה ו ה צ י ל ו ח י י מ

משפחה שלימה צעדה במסדרונות בית החולים בלינסון, בואכה חדר הניתוח, ופיהם מלא שיר ושבחה. הם מתופפים בידיהם על הקירות מרוב אושר, מזמזמים בפיהם, סוחפים עמהם את כל רואיהם. אבי המשפחה, ר' אביעד שהינו כבר סב לנכדים, הולך לאטו לצד רעייתו, בידו הוא מוביל את העמודון עליו תלויה שקית אינפוזיה המחוברת בצינורית לגופו. והוא שר, שר ודמעות מציפות את עיניו.

"למען אחיי ורעי---למען אחיי ורעי אדברה נא ש-ל-ו-ם בך---"
 והשירה הזו מהדהדת ברחבי הקומה בבית החולים. בלונים מתעופפים להם מכל עבר, ובתו אומרת לו בחיוך: "זה ניתוח שמח, לא?"

מאחור עומדת רועדת מהתרגשות ד', שלא מאמינה שהסיט של חייה, עד כמה שאפשר לכנות אותם חיים, עומד להיגמר. עוד מעט, בגיל 27, היא תיוולד מחדש.

וכשהגיעה השעה, השירה השקטה הופכת מהרה לריקודים סוערים בתוך החדר. בני המשפחה מקפצים ומפזזים, כי עוד מעט, אבא שלהם, שרוקד כעת ובתוך גופו שתי כליות בריאות ומופלאות שחנן אותו בהן הבורא, הולך לוותר על אחת מהן, כדי שעוד בן אדם יוכל ליהנות מהפלא הזה. והם, ברגש יהודי טהור ומזוקק, לא יכולים לעכב בעד השמחה הזו שתפרוץ מתוכם.

בהרבה זירות היה אביעד בחייו, כמתנדב במד"א ובזק"א, הוא הציל חיים, כיבד נפטרים, אבל דומה, שזירה כזו מעולם לא הייתה לו. בעוד שעות אחדות, הוא יעניק חיים מתוך גופו שלו. או כמו שאשתו מוריה מכנה את זה "האפשרות היחידה של גבר להביא מתוכו חיים לעולם".

דף ובו 'נשמת כל חי' מונח בידיו, רק שפתיו נעות וקולו לא יישמע. והדמעות זולגות על פניו. "על כן, איברים שפילגת ב-נ-ו... הן הם יודו ויברכו וישבחו---"

אפילו ד"ר רחמימוב, מנהלת השירות הנפרולוגי למושתלי כליה בבית החולים, שכבר ראתה השתלות למאות בחייה, לא מפסיקה להתרגש. "גם לנו", היא אומרת לו, "יורדות דמעות ביחד איתך".

כשהוא בבגדים הירוקים של המנותחים, שכוב על המיטה המתגלגלת במסדרונות, מניח את ידו על ראשו לבל תיפול הכיפה, פיו ממשיך לשיר – "תהא השעה הזו שעת רחמים ועת רצון". השעה הזו של נתינה בין אח לאח, שעה שבה יהודי שומר תורה ומצוות משדמות מחולה, נותן את כליתו לבחורה חילונית מראשון לציון, שאותה אינם מכירים זה את זה, ובסיטואציה אחרת, כלל לא בטוח כי היו מצטלבות דרכיהם.

סבל מתמשך

כמה חודשים קודם לכן:

חם היה ליושבי הרכב שעשה את דרכו מירושלים לעבר צפון בקעת הירדן, בחודש מנחם-אב האחרון.

ככל שקרב הרכב אל שדמות מחולה, הלך החום וגבר, ממיס את הרב ישעיהו הבר במחשבות עגומות. מי כמותו, שחיינו ניצלו בזכות תרומת כליה, יודע מה משמעות הימים הללו עבור חולי כליה. ואם חייהם של מטופלי הדיאליזה הינם גיהנום, הרי שביום חם, זה מעבר למדור השביעי, לאבדון וצלמות.

כמעט כל דבר אסור להם באכילה ושתייה. בכל מוצר יש את הרכיב הבעייתי שבו, אבל זה לא עוצר במוצרים תעשייתיים ובסתם מאכלים שעוד נניח, אדם מסוגל להסתדר בלעדיהם, אלא בנוזל הבסיסי כל כך בחיינו – המים.

חם לנו? הולכים לברז הקרוב ומזגים כמה כוסות מים צוננים. הם לא. קצת יותר מ-2 כוסות ליום, זהו גבול השתייה אותו מסוגל הגוף להכיל עם חוסר תפקוד הכליות. אז הם יושבים במזגן, מתייסרים, נאכלים מבפנים מרוב כאבים פיזיים ונפשיים, מלקקים ומוצצים קוביות קרח, מנסים להרוויח זמן עם כל טיפה קטנה. "הרב הבר", אומר לו משיהו בשיחה טלפונית כשהחמה קופחת, בין שלל שיחות לחוצות ודחופות הקשורות כולן במושתלי תורמי כליה, "כולם כאן שותים ומלקקים גלידות, ואני אני רוצה רק חצי כוס מים"

לא בטוח שכשאנו מברכים ברכת 'אשר יצר' אנחנו מבינים אפילו את עצמת המילים. החולים, אגב, מייחלים בכל ליבם לאפשרות לברך את הברכה הזו שהם כמעט לא מכירים מקרוב. שלא לדבר על טיפולי הדיאליזה, שמפגש עם המכשירים מצילי החיים הללו, נדמה לאלו הזקוקים להם כאל פגישה מחרידה עם מפלצת אימתנית. בסופו של דבר כליות הן מסננת נפלאה שבתפקודן הן מייעלות ומהוות חלק קריטי בתפעול הגוף ובסינון הרעלים ממנו.

מכשיר הדיאליזה, הוא גם מסננת. אלא שהוא, בניגוד לכליות, תוצר של בשר ודם. ממילא לא הכל מסונן כמו שצריך, וגם מה שמסונן הוא פעמים רבות חומרים חיוניים וחיוביים לאדם, כאלו שבמקום להשאר בגוף ולחזקו, נסחטים החוצה ונוטלים עמיהם לאט לאט בדעיכה אכזרית תחילה את איכות חייו של החולה שכליותיו אינן מתפקדות כראוי, ולבסוף גם את חייו שלו עצמו.

מספיק שלוש פעמים בשבוע של מפגש מפוקפק שכזה - המרוץ להישרדות בחיים - על מנת לגמור לאדם את השבוע כולו. הם נלחמים בגבורה, נתלים בכל תקוות חיים, אבל אז, ברגעים הללו שהגוף מרוט כולו, והם כל כך, כל כך חפצי חיים, רוצים להיות כמונו - החיים מתחילים לאזול. להיגמר. יותר מדי פעמים עד הסוף המר.

מרוץ השרדות

בכל שנה, בהגיע תשעת הימים החלים בימי הקיץ, ימי האבלות על חורבן בית המקדש שהחל בשל שנת חינוס ששררה בימי בית שני, נוהגים תושבי שדמות מחולה להתכנס באולם על מנת לשמוע הרצאות ודיונים העוסקים בחיזוק דברים הקשורים בבין אדם לחבירו. בחיזוק האהבה בין איש לרעהו.

השנה, רב היישוב, הרב אלישע פיקסלר הוא זה שיזם ודחף להזמין את הרב הבר, יו"ר 'מתנת חיים' להרצות על נושא תרומות הכליה. כשהדרך התארכה, עוד הרהר הרב הבר בינו לבין עצמו, אם השקעת הזמן היקר הזה כדאית, ואז, עוד לא היה לו מושג כמה. את הרב פיקסלר, הוא פגש חודשים ספורים קודם לכן כאשר הגיע למשרדו עם רעייתו חגית ובפיו בקשה: אנחנו רוצים לדעת עוד על תרומת כליה.

כבר עשרים שנה קודם לכן, כאשר למד הרב פיקסלר את תשובתו של הראשון לציון הרב עובדיה יוסף על עניין תרומת הכליה על פי ההלכה, ואת הצדדים השונים הדנים בסיכונים השונים, המסתיימים בסופו של דבר בהכרעה ברורה המצדדת בכל לב בתרומה, הוא חש בתוך תוכו שזה מדבר אליו מאוד.

לפני למעלה משנה, כשקיבלה חגית מייל ובו בקשה לתרומת כליה, הוא הרגיש שזה הזמן המתאים. אשתו צלצלה לאישה בשם רונית החתומה על המייל והביעה את נכונותו של בעלה לתרומה. "בכלל, בזכות אשתי הכל נעשה", אומר הרב פיקסלר, "היא זו שהלכה וחקרה ובדקה ובררה, ומאוד מאוד מאוד דחפה אותי".

לצערם, הייתה אי התאמה בסוג הדם, אבל הטעם עוד נותר שם, הרצון, הכמיהה להצלת החיים בדרך המופלאה הזו, פעפעע במלוא המרוץ. רונית הפנתה אותם למתנת חיים, ובתוך מספר ימים הם כבר היו ישובים בביתו של הרב הבר נכונים להתחלת התהליך. כל תורם פוטנציאלי עובר תהליך מדוקדק ובו סדרה של בדיקות מקיפות בריאותיות ונפשיות, התאמות וראיונות. כל זאת על מנת לוודא כי אותו אדם יכול לעשות את הצעד בצורה הנכונה והברורה ביותר במינימום סיכונים.. את התורים, מלווים הרב

"אתה רואה מולך אדם שתרם, ושנה אחר כך הוא מספר לי איך החיים שלו רגילים לחלוטין והוא יכול לעשות בהן הכל", הוא מספר, "זה היה המכה בפטיש, הרגע שבו שאלתי את עצמי למה אני לא?!"

המשפחה כולה בכל גיל, את אבי הבית שמבקש לתת חלק מגופו לזר שאיננו מכיר. המשקל החינוכי שהוטבע היה עצום.

בשלב מאוחר יותר שבו שותפו הילדים, התגובות היו נרגשות. "מתי אני?" שאל אחד ילדי משפחת פיקסלר את הרב אלישע ונענה בברכה כי קודם עליו להתחנך. צעיר הבנים היה מאוד מוטרד מהשאלה מה יקרה עם אחרי הוצאת הכליה היא פשוט... תיפול ארצה מידיהם של הרופאים. אגב, כשאלו האחרונים התוודעו לשאלה המטרידה, הם השיבו בחיך כי אם זה יקרה הם "פשוט ירימו את הכליה וישטפו אותה".

אביעד סבור, כי רק היותה של המשפחה 'בעניין', היא זו שאפשרה לו לבצע את הצעד הזה. "אי אפשר לתרום בלי תמיכה או יותר נכון שותפות מלאה של האישה והילדים. אני חושב שזה חובה". בשלב שבו הצטרף אביעד זרעאלי לרשימת התורמים המיועדים, כמו נפתחה "תחרות" סמויה בינו לבין ידידו הרב אלישע פיקסלר, כמין מרוץ אל התרומה. בסופו של דבר הרב פיקסלר היה בתהליך בסביבות שנה, שבחלקה, בתקופת אלול, הודיע לבית החולים איכילוב כי הוא נוטל הפסקה בת חודש מן ההכנות, בכדי שיוכל להקדיש את כוחותיו לשיבת שדמות נריה שבה הוא מכהן בין היתר כ"ר.מ. לעומתו, אביעד עבר תהליך קצר יחסית, שארך קצת יותר משבעה חודשים.

"התהליך הארוך שלוקח מספר חודשים מיום שמתחילים להתעסק בטפסים, הוא חשוב באמת בכדי שהאדם יקלוט לקראת מה הוא הולך", מסביר זרעאלי, "אבל עדיין, שבעה חודשים?? זה הרבה מדי!". לעומתו, הרב פיקסלר, שלם עם כל יום שחלף בתקופה שבה כל כך רצה כבר לתרום. "בסופו של דבר זה חכם שזה לוקח זמן", הוא אומר, "אתה מברר ומשוחח ובסוף מגיע מאוד בשל. אני ישנתי טוב בימים שקדמו לניתוח".

מפגש מרגש

המפגש הראשון זהו רגע שאף אחד מן הצדדים לא ישכח לעולם. השניות שבהן פוגש אדם עם

הבר וצוות מתנת חיים, שהופכים תמיד לחלק מן המשפחות, הן הנותנות והן המקבלות.

בעוד הרב אלישע שכבר חצה בשנות חייו את היובל, מצוי עמוק בתוך הבדיקות, הוא חשב השנה להביא את מחשבותיו לחשיפת כלל ציבור היישוב, ועניין חולי הדיאליזה הפך לנושא המרכזי של העיסוק בתיקון אהבת חנים בשנה האחרונה. גם הרב הבר וגם הרב פיקסלר, לא חשבו על כך כהרצאה מול תורמים אפשריים, או כעידוד לתרום, אלא כזריעת זרעי מודעות, שמי יודע מה יצמח מהם בעתיד.

'תחרות' סמויה

דובר היישוב שדמות מחולה, אביעד זרעאלי, ישב בהרצאה כשהוא מרותק. פתאום, משהו זז בו. רבות הוא עוד ידבר על הרגע הזה שבו אדם מרגיש את ה"דגדוג" כלשונם, זה שאומר לו: "אתה מהסוג שתורם".

יחד עם הרב הבר הזמן גם אברהם שפירא, בנו של הרב יהושע שפירא, שתרם כליה ובעקבותיו גם כמה מחבריו. הרעיון שניתן לתרום כליה, להציל חיים, לתקן טרגדיה של משפחה שלימה, ולהמשיך כרגיל בחיים, לא נח בתוכו.

"אתה רואה מולך אדם שתורם, ושנה אחר כך הוא מספר לי איך החיים שלו רגילים לחלוטין והוא יכול לעשות בהן הכל", הוא מספר, "זה היה המכה בפטיש, הרגע שבו שאלתי את עצמי למה אני לא?!"

הוא הביט בפני אשתו והיא בפניו, וביחד פרצה מהם השאלה: אז מי ראשון?

בסיומה של ההרצאה הוא ניגש אל הרב הבר ושאל: "אוקי, מה צריך לעשות?"

מרגע זה, הם הלכו יחדיו, כשהיא דואגת לו לכל מה שנדרש ועומדת מאחוריו בכל שלב. "חמישים אחוז מהתרומה הם שלה", הוא מצהיר, וכשהיא מוחה הוא מרציץ ואומר "באמת. בלעדיה לא הייתי תורם".

התגייסות המשפחות המורחבות של השכנים פיקסלר וזרעאלי מדהימה. בכל בית הקיפה

"יום הניתוח, היה יום מרומם בקרב היזרעאליים. בתום הכנות, הם החליטו להיכנס לניתוח מתוך שמחה, שירה וריקודים. "ממש להודות להשם על הזכות הזו!"

המפגש של הרב אלישע עם המיועד לקבל את אחת מכליותיו, התרחשה רק סמוך למועד הניתוח, שעתיד להתקיים ביום ראשון. במוצאי השבת, הגיע הרב לבית החולים בעת שהנתרם כבר אושפז שם קודם לכן. הוא בירר אם הוא חפץ לפגוש אותו והתשובה הייתה חיובית ושמחה.

הרבה דרך עשה הרב פיקסלר עד לכאן. פעם אחת כבר הותאמה עלייתו לנתרמת כלשהי ובסוף התבררה אצל החולה בעיה שלא אפשרה את התרומה. למרבה אכזבתו כארבע פעמים נדחה הניתוח המתוכנן.

הוא נכנס לחדרו של ש', יהודי מבוגר מרמלה, וההתרגשות עלתה לשיאה. הרב פיקסלר פגש משפחה מחבקת שכל דאגתה נתונה לאביה, אליהם הצטרפו בני משפחת פיקסלר שמילאו את מסדרון בית החולים. ש', שאף הוא נחל אכזבות רבות, ובעבר כבר היה קרוב מאוד לניתוח שברגע האחרון התבטל, היה במתח עצום. בדממה מלאת רגש הוא התחבק עם הרב פיקסלר.

אחרי חודשי סבל איזמים, אחרי ייאוש גדול שתקף את החיים פעם אחר פעם, רגעי הטיפולים הקשים, החודשים בהם הלך לעבודה כשהוא צל אדם. לפתע הוא מבין שייתכן והכל ייגמר. עיניים בתוך עיניים.

גם כאן, משפחת רב משדמות מחולה, מול משפחה ישראלית מרמלה, לא בטוח שהבהזדמנות אחרת הם היו נפגשים. וכמה אהבה הייתה שם. ליבו של חודש שבט האחרון, היה אמור להיות יום

צמד כליות בריאות, אדם אחר, שאינו מכיר, עם כליות שאינן מתפקדות כראות, והם מצלבים מבטים, ויודעים שבעוד זמן מה, שניהם יהיו עם כליה אחת. בריאה. כעת החיים של אחד מהם נפלאים, ושל האחר נוראיים ומטורפים. אחרי ששניהם יצאו מחדר הניתוח ויתאוששו, בעזרת רופא כל בשר, חיי שניהם יהפכו למעולים.

אביעד כבר היה מיועד לתרום למישהו, אלא שאז הוא נתקל בהודעה של אם מראשון לציון המספרת על ביתה בת 27 שנתגלתה בה מחלת כליות והיא זקוקה לכליה. אביעד שם לב כי לפי סוג הדם, אמורה להיות התאמה. הוא הרים טלפון לאמה של ד', שבדיקת אושפזה בשל סיבוך כלשהו, והחליט כי הוא חפץ מאוד לתת את כליותו דווקא לה. הוא עדכן את הרב הבר בתחושותיו, ואחרי יומיים נמצא תורם אחר מתאים לזה שהיה אמור לקבל את כליות יזרעאלי.

אביעד נפגש איתה ועם בני משפחתה בבית החולים בלינסון, ואף אחד מהם לא חשב עדיין על כך שבתוך שלושה חודשים, הם יהיו "אחרי". בעיני בני משפחתה של ד' נראתה תקווה מהולה בדאגה. לא הייתה זו הפעם הראשונה ולא השנייה, גם לא השלישית שברגע האחרון נסוג אחד התורמים או שמסיבות כלשהן הניתוח לא בוצע והיא שבה לחיי הגיהנום.

אך בעוד הם אכולי אכזבות ודאגות, הרי שהחרטה הייתה רחוקה כמטחוי קשת מאביעד. "מי חשב בכלל לוותר?", הוא לא מבין, "אדרבה, כל הזמן רציתי כבר לעשות את זה"

פיקסלר, ומפיו בוקעת ברכה נרגשת ומרטיטה: "ברוך אתה ד'--שהחינו, וקיימנו, והגיענו לזמן הזה!" אלו הם אולי הרגעים המרגשים ביותר, ומלאי התפילות והחששות, שכן הסכנה היחידה במתן כליה היא בעצם...הניתוח עצמו. ככל ניתוח בו נפתח גוף האדם, מדובר בפרוצדורה שעמה הרפואה יודעת להתמודד היטב בעזרת השם, ועדיין סיכון יש בכך. אם הכל יעבור בשלום, הרי שהקושי הגדול מאחוריו. "מה יקרה אם הכליה תידחה והגוף שאמור לקלוט אותה לא יקבל אותה?", שאלו אותו הרופאים ואנשי המקצוע בוועדה אותה עבר לקראת תרומתו. "אני את שלי עשיתי", השיב להם, "לגבי כל השאר, תפנו לקדוש ברוך הוא, הוא הכותב, זו הרי השתדלות על הצד הטוב ביותר ובאחוזי ההצלחה ברוב העולם התוצאות מדברות בעד עצמם"

בפעם הבאה שיראה את בני המשפחה, יהיה זה בשעות הערב.

זכות עצומה

יום הניתוח, היה יום מרומם בקרב הזירעאלים. בתום הכנות, הם החליטו להיכנס לניתוח מתוך שמחה, שירה וריקודים. "ממש להודות להשם על הזכות הזו!", אומר אביעד, "היה אירוע מרגש וישבנו שעה וחצי בלובי של מחלקת השתלות בבית החולים בלינסון יחד עם משפחתה של ד'. שרנו ודיברנו על אחדות, משפחתה חילונית לגמרי ואנחנו דתיים והיה נושא גדול של עם ישראל ביחד".

לפני הניתוח, בשבת של 'מתנת חיים' שהתקיימה

שמח במיוחד לרב היישוב שדמות מחולה ולדבורו. על אף הפער בן מספר החודשים של הכניסה של כל אחד מהם למערך התורמים המיוחדים, הרי שבאופן פלאי אחר דחיות לכל אחד מהם, נפל יום הניתוח באותו התאריך, כל אחד בבית חולים אחר. בשל מספר סיבות מגוונות בתכנון ההשתלה של כל אחד מהנתרמים האמורים לקבל מהם את תרומת החיים, שני הניתוחים נדחו. בערב של אותו היום, החשיך להם ולתושבי היישוב השמש. השמחה הפכה לאבל עצום. שלומית קריגמן הי"ד, בת היישוב, נרצחה בפגיעה בבית חרוון. גם הרב וגם הדובר, שתפקידיהם והימצאותם לצד המשפחה והתושבים, נחוצים במיוחד באירוע כזה, עלולים היו להיעדר לחלוטין באותם הימים, בעקבות הניתוחים והאשפוז. כעת, הם יצאו לשבוע של דמעות כאב ואובדן. שניהם הספידו בהלוויה וביכו את הנערה המיוחדת. בשניהם, נכנסה לפתע ההבנה, על הזכות הכבירה שניתנה להם. בעוד אויבי ישראל המרצחים השפלים נוטלים חיים, הרי שהם, זוכים להעניק חיים.

שהחינו וקיימנו

השירה מילאה את החדר עמוס הרגשות בבית החולים 'איכילוב'. בני משפחת פיקסלר חבוקים יחדיו ליום מרגש שכמותו טרם חוו בחייהם. כל אחד אמר משהו, דברי שמחה, הודאה, אהבה ואחוזה. הרב אלישע ענד על ידו שעון חדש. זאת על שום מה? "היה לי חשוב לברך שהחינו!", הסביר, "אבל בגלל שהברכה צריכה 'לפצא', אז רכשתי שעון שעל זה היא תחול". על מיטת בית החולים, עם בגדי המנותח, נמצא הרב

תרומה לחיים

בפני אדם שכליותיו חדלו מלתפקד, ישנן שתי אפשרויות. האחת לעבור השתלת כליה. השנייה, פשוט למות.

נשמע הגיוני ודי קל. לאנשים יש מחלה בכליות, הם יינסו לרשימה ובסוף יינצלו.

אז זהו, שאולי כדאי לעצור. זה לא עובד ככה.

גם אם בן אדם יעבור את כל הבדיקות והפרוצדורה, ובסופה של דרך הוא יאושר כמי שיכול להיכנס לרשימת ההמתנה של המרכז הלאומי להשתלות, הוא עלול להמתין בתור כמה שנים. מה שאומר, שסיכוי לקבל כליה חדשה די נמוך, עד בלתי אפשרי. חוץ מחיי הזוועה שהוא יחווה עד אז בליווי המון מפחי נפש, הסיכויים שלו לשרוד, יהיו נמוכים. הם חיים על זמן שאול, ולעיתים גוססים בכאב על לכתם.

כשהרב הבר מדבר על זה, הוא נאלץ לקטוע את השיחה בכל דקה שניה. "יש 6 ניתוחים ביומיים האלה" הוא אומר בעיניים בורקות, "אני מתווד מבלינסון לאיכילוב, משניידר לרמב"ם, וכל זה מנתניה כל כך טהורה. הרי לא מעורב כאן שום אינטרס. בוודאי שלא כלכלי. כלום. רק אנשים אצילים שנותנים חיים לאנשים אחרים". כשהוא מדבר על המצב בהווה בקרב החולים, ההתלהבות מצטננת מעט. "הסטטיסטיקה מזעזעת", מנסה הרב הבר להנגיש את כוונתו, "בוא נעשה חשבון, אם יש 100 אנשים שמקבלים טיפול במכון דיאליזה, קח חמש שנים מהיום ונתרו פחות מחמישים אנשים בחיים, קח עכשיו עשור מהיום. בעצם, אל תחשב כמה יחיו. זה נורא".

זהו, כל מה שהוא נלחם למענו עם כלייתו האחת שמאפשרת לו לעבוד כפי שהוא אומר בחיך "רק 22 שעות ביממה".

בתחילה זה היה נראה תלוש. נכון, ההסברים די ברורים, הרפואה שבידה מחקרים בני עשרות שנים, אומרת את דברה. אבל, בכל זאת, כמה אנשים יהיו מוכנים לקום ולומר "אני מוכן שייקחו כליה אחת משלי ויצילו בה חיים, בעוד אמשך את חיי כרגיל".

ואז הגיעו עשר תורמים, ועשרים, וחמישים, ומאה, ומאתיים. ולא רחוק היום שיהיו אלו כבר 300 השתלות כליה!

זה הזוי. סוף התור האכזרי הזה נראה קרוב מתמיד.

בירושלים, בה מרבית המשתתפים היו כאלו שתרמו כליה לפני זמן מה, כולם סבבו אותו וביקשו ממנו בצמא לספר על תחושותיו לקראת הניתוח הקרוב. הוא הביט בהם בהשתאות. "רבותי", אמר להם בפליאה, "אתם המון אנשים עם כליה אחת, אני היחיד כאן עם שתיים ואותי אתם שואלים איך המרגש?". הם צחקו. "אתה לא מבין, הלוואי והיינו יכולים לחזור ולחוות מחדש את הרגעים הללו". רק בעוד שבוע ויותר הוא יבין את כוונתם.

משהו השתנה בפני משפחתה של ד'. כאילו הצבע החל לחזור לחייהם. החששות החלו לפוג, והמתח שליווה אותם החל לרדת בהדרגה. "מה הדבר הראשון שתצרי לעשות אחרי שהכליה תיקלט בעזרת ד'", שואל אביעד את ד', שכבר הפכה לבת משפחה נוספת. והיא עם עיניים נוצצות מהתרגשות, משיבה תשובה מצמררת: "להתקלח לבד, פעם ראשונה כבן אדם". פתאום אתה מבין שגם אם ידעת את הקושי הנורא של חולי הכליה, נצרכי הדיאליזה, הרי שאין לך מושג אמיתי על מה שמלווה את חייהם. התקן מיוחד המוצמד לגוף מטופלי הדיאליזה, מונע לעיתים אפילו פעולות אנושיות בסיסיות. והנה, עוד רגע, עוד קצת וכל הסבל נעלם.

אביעד, הנחוש להגיע אל המטרה, עשה את זה. הוא הוכנס לחדר ניתוח.

החיים שלה הולכים להשתנות.

פיקסלר, "כל אחד מצווה לתת כפי מה שחנן אותו ד', וברוך השם יכולות הנתינה גדולות ועם ישראל הוא עם אחד, כך התחנכו בתורה אתה לא יכול לשבת ריקם. שדמות מחולה הוא מקום של נתינה מאז ומתמיד, וכל אחד ימצא את האפיק שבו הוא יכול לתרום בצורה הכי טובה, ואתה רואה כמה עושים ברוך השם דברים למען הכלל, רק חשוב שיהיו מודעים לעניין וליכולת הזו".

אביעד זרעאלי מצטרף לדברים. "נכון לגמרי, הדבר הזה כנראה לא מתאים לכל אחד ומאוד חשוב להדגיש שלא כל אחד צריך להרגיש שהוא לא בסדר אם הוא לא תורם. אני לא יודע מה התכונות של כל אחד, ומי שמרגיש שהוא יכול, הוא יכול. כשזה זה, אתה מרגיש את זה. זה הרי לא עניין של שכנוע, פשוט צריך שיידלק האור. מה שכן, ברור שיש עניין בהרבה מודעות. אנשים צריכים לדעת שהסכנה היא עם אחוזי כישלון קטנים, והסיכון הוא בעיקר בניית מעצם היתו ניתוח".

כיום, כמו הדבר הראשון שהצהיר בפני הרב הבר לאחר ההרצאה היא בשדמות מחולה, הוא נרתם ויעמוד בכל עת לצורך 'מתנת חיים'. הוא הולך לכל מקום אליו הוא נקרא, ומנסה מעט, טיפה, להעביר את גרשותיו ואת הדבר שהפך לו את חייו שלו לאחרים, מרוממים יותר, ובד בבד שינה את חייה של אישה צעירה, ובעצם את חייה של משפחה שלמה.

ש' וד', התאוששו לאט לאט מן השתלה שנקלטה בחסדי שמיים. והם כיום שבים לחיים מתוקים שמחליפים את הסבל הבלתי ייאמן שהיה מנת חלקם 24 שעות ביממה. קשה לדמיין היכן בכלל הם היו אלמלא הרב אלישע ואביעד. המשפחות, כולן בקשר עז זו וזו.

"איזה פלא זה שהטכנולוגיה מאפשרת כך להציל חיים ולהעביר כליה בצורה הזו", אומר הרב בהתרגשות ומכריז: "אנחנו חיים בדור הגאולה, יכולת הנתינה של כולם מתבטאת בהמון תחומים שאנחנו יכולים ואבותינו לא יכלו".

ארבעה כליות.

ארבעה יהודיים.

ואינספור חיים איכותיים שיכולים רק בגלל רגע נדיר של נתינה, כזה ששוכן בתוך אנשים אצילים.

לא בטוח שבמקום אחר על פני העולם, הייתה ערבות כזו בין איש לאחיו, שהולכת להביא להחלמתם של כלל חולי הכליה בארץ.

תחושה מדהימה

הרב אלישע פיקסלר נכנס לשיעור אותו הוא שומע מרבו. הוא שם לב שהוא זוכה להתעניינות חריגה לגבי בריאותו ושלומו. לרגע הוא לא מבין מה זה ועל מה זה, ואז נופלת בתוכו ההבנה והוא צוחק. "שכחתי שתרתמי לפני חודש כליה" הוא אומר משועשע.

חודש אחרי, ולאביעד זרעאלי אין דרך להגדיר במילים את התחושה. "אני בעננים", הוא צוחק, "עוד לא נחתתי, ירדתי קצת 800 700 אלף רגל, אבל אני למעלה גבוה-גבוה-גבוה". לדבריו, הוא חש "התעלות אמונית ורוחנית, כזו שלא ניתן לתארה. אני מאמין שהתחושה המדהימה הזו הינה חד פעמית".

קעת, הוא מחפש "שדה תעופה מתאים לנחיתה בלי להתרסק", כלשונו. הגבהים הללו אותם הוא חווה, מראים לדעתו עד כמה הנתינה היא עצמה קבלה, אם לא יותר מכך.

הרב אלישע, אף הוא ממרומי התרגשותו, מרגיש שקיבל מתנה. אין לו מושג גם למה אנשים מביטים בו כעל גיבור. "צעיר שבוחר להתנדב ביחידה מובחרת בצבא לוקח סיכון הרבה יותר גדול ממני", הוא אומר בפשטות. "זו לא ענווה, אני באמת לא מרגיש שעשיתי משהו מיוחד. הנה תראה כמה אנשים תרמו".

***

כך מצאו את עצמם שני הידידים מהיישוב, הרב והדובר, עם מכנה משותף נוסף. הם ליוו זה את זה בתחושות, בתפילות, בתהליך המשפחתי, בעצות פרקטיות שנתנו אחד לשני. בשדמות מחולה מורגשת גאוות יחידה. הכל גאים להשתייך למשפחה מיוחדת זו של נתינה וערבות. ובכל זאת, הם בחרו בהחלטה משותפת, להימנע מקיום אירוע חגיגות המוני, זאת בכדי לא לתת לתושבים האחרים תחושה כאילו העובדה שהם לא תרמו מהווה חיסרון כלשהו או משהו לא בסדר'.

"ברור שמי שהתחנך כל פי תורה, גם מי שגדל לתת, לתרום, זה טבעי שירצה לעשות זאת", מחדד הרב

שולחן שאל

מלאכים

מאת: ירח טוקר

הישבו סביב שולחן אחד. שישה יהודים עם לב רחב וחיוך ענק על הפנים ולמרות שבדרך כלל לכל אחד מהם אמור היה להיות שתי כליות, בגופם של ששת היושבים סביב השולחן היו יחד שישה כליות בלבד. אל ה"פאנגל" שכינסנו ערב חג הפסח, ישבו סביב השולחן הרב ישעיהו הבר, אשר עבר בעצמו את סבל הדיאליזה ומאז שקיבל תרומת כליה, מוסר את נפשו כדי למצוא תורמי כליה לחולי כליות, והם ישבו שם לצידו. חמישה מסו 300 המלאכים אשר תרמו עד היום כליות והצילו חיים בגופם.

השיח היה מרתק, מרגש, מפעים, אבל גם מצחיק, כי כאשר יושבים סביב שולחן אחד שישה אנשים שלכל אחד מהם יש לב כל כך רחב, גם ההומור סביב תרומות הכליה גרם לכולם לחייך, לשקוע ולצלול אל עולם הטוב והשמחה. ישבנו שם יחד, הרב יוסי דויטש, מנהל תלמוד תורה וראש 'כולל' אברכים ממודיעין עלית, שתתם כליה לחולה אשר הוא לא ידע מיהו, עד היום בו נפגש עימו לראשונה. כאשר נכנסו השניים אל החדר, הם כמעט והתעלפו. "זה אתה??". התברר כי השניים למדו יחד בישיבה שנים ארוכות. יוסי הציל את החברותא ממוות ותתם לו כליה. לצידו בשולחן העגול ישב הרב משה מוטרפרל, חבר מועצת העיר מודיעין עלית ומחזיק תיק הבריאות אשר החליט להוכיח לכולם מה המשמעות האמיתית של להחזיק את תיק הבריאות של הציבור, ותתם כליה מגופו לחולה, בחור ישיבה, שלא הכיר, ובזכותו יקים בית נאמן בישראל ויגדל דורות לתורה וחסד.

ישבו לצידם שלושה מלאכים נוספים, הרב ישעיה ארנפלד, אברך נוסף ממודיעין עלית שתתם כליה לילדה לא דתיה מהעיר מודיעין והציל את חייה, וגרם לא רק להצלת נפשות

אסור לחולי כליות לשתות יותר משתי כוסות מים ביום, יש הגבלות נוראיות על המזון והתזונה וההתרגשות שהבחור יכול היה לאכול שניצל ומרק ולחזור לחיים תקינים רק בגלל הכליה שלי, היו מצמררות ממש עבורי..."

ונתחיל דווקא מהסוף... כי בסוף השיחה המרתקת בת השלוש שעות, ישבו החמישה יחד, וההומור שיצא מהם, פשוט שבה את ליבי... "כשנכנסתי לחדר הניתוח כדי לתרום את הכליה, סיפרתי לרופא בדיחה, אבל באמצע הבדיחה נרדמתי מחומר ההרדמה, עד היום הוא לא יודע את המשך הבדיחה..." אמר יאיר ארנון... ודויטש הגיב לו: "אולי הוא פנה למושתל שלך לברר את ההמשך של הבדיחה..." ויאיר נזכר בעוד משהו "אתם יודעים? כשנכנסתי לניתוח ביקשתי מהרופא 'טישיו' ועד שהלך להביא לי, נרדמתי, האמת שאני עד עכשיו מחכה לזה..." וההומור, כמו גם החיוך התמידי על פניהם מראה את התחושה האמיתית שהם חווים היום, כולם כבר לאחר מעשה, לאחר שהצילו חיים של זולתם. שמחה, עומק, אושר, חוויה רוחנית ואישית, ואין לאף אחד מהם את התיאור המושלם לתאר את התחושה שלהם היום.

מישראל אלא גם לקידוש השם ולקירוב בין אחים, ועינים שניים טריים, חדשים, שתרמו שניהם כליה ממש לפני חודש ימים.

האחד יאיר ארנון, צעיר סטודנט לתעשייה וניהול במכללת אריאל ממעלה לבונה, אשר תרם כליה לפצוע ממלחמת יום הכיפורים אשר סבל עשרות שנים מכליותיו בעקבות התרופות הרבות שקיבל מהמלחמה בחווה הסינית. ולצידו ישי פלדמן, יהודי חם ויקר מישובי הר חברון, אשר תרם גם הוא לפני חודש כליה לאישה שסבלה עשרות שנים ממחלת כליות קשה ונוראה. חמשת המלאכים יחד עימם הרב ישעיהו הבר ישבו כדי לדון ולשוחח על התרומה, מה הוביל אותם לשם, וכיצד המשפחה הגיבה, איך הקשר היום עם הנתרמים, ובעיקר להעביר מסר, לכם הקוראים, לכולנו. אל תישארו עם שתי כליות. תנו אחת לאדם חולה שצריך אותה, כדי להינצל ממוות ומיסורים שקשה לתאר.

כולם, חמשת הנוכחים בחדר מאוחדים בהמון תחומים, גם בחוסר החשק הראשוני להתפרסם וגם בעובדה שמשכמיים להיחשף בגלל העובדה שהפרסום הוא שיגרור תרומות רבות נוספות, מניסיון שלהם הם ראו כמה חשוב הפרסום וקריטי הוא להנעה לפעולה ולשם כך התכנסו.

חזרה לחיים תקינים

אנחנו יושבים יחד והם פשוט לא מפסיקים לספר, החוויות נשלפות בזה אחר זה, ואנחנו רק יושבים וכותבים את הרשמים... "אחד הרגעים המכוננים שגרם לי באמת להבין מה באמת עוברים חולי הכליה, היה דווקא אחרי הניתוח, נפגשתי עם המושתל במחלקה והתרגשנו מהניתוח וההשתלה המוצלחת ב"ה, ואז, המושתל ביקש מקרוביו לאכול מרק ושניצל. בשבילי זה היה דבר טבעי, אבל המשפחה התחילה לצלם ולהסריט אותו אוכל מרק ושניצל, ורק שם התברר לי שהוא פשוט לא יכול היה לאכול זאת במשך כל תקופת מחלתו. אתם מבינים? אסור לחולי כליות לשתות יותר משתי כוסות מים ביום, יש הגבלות נוראיות על המזון והתזונה וההתרגשות שהבחור יכול היה לאכול שניצל ומרק ולחזור לחיים תקינים רק בגלל הכליה שלי, היו מצמררות ממש עבורי..."

"אני הרגשתי את החיבור העצום למושתל שלי, ברגע שראיתי את אמא של המושתל יושבת במסדרון בבית החולים בין החדר שלי לבין החדר של הבן שלה, כששאלו למה היא יושבת שם, היא הסבירה שהיא שומרת על שתי הבנים שלה שנמצאים בחדרים נפרדים..." "אתה יודע, כששאלו אותי אם אני רוצה לתרום כליה למישהו שאני לא מכיר, אמרתי בוודאי, מה החולה אשם אם הוא לא מכיר אותי?"

כל משפט בחדר פנינה, כל אמירה צריכה להישמר במסגרת. "אתם יודעים מה אני מרגיש?.. זה כמו שרואים ילד שנופל ממרפסת ואני תופס אותו בידיים ומציל אותו... אנחנו הצלנו חיי אדם ממש..."

כשצוללים את הסיפורים עצמם, יאיר ארנון מספר שכשגשג לראשונה את המושתל, ההתרגשות הייתה בשמים, "הוא ניצול מלחמת יום הכיפורים, עבר שבעה

נחשונים בתרומת כליה

הוותיקים מהחמישיה שיושבים סביב השולחן, הם ישעיה ארנפלד ויוסי דויטש, "אנחנו תרמנו כליה לפני כשנתיים, כשהמושג של תרומת כליה היה נדיר מאוד, היו רבים שהרימו גבה כשהלכנו על המהלך הזה, אבל היום זה כבר דבר מוכר ומתבקש מאלי ונאנחנו מרגישים מעין "נחשון בן עמינדב" של התחום, וזו שמחה עצומה עבורנו".

הצד השווה לכל היושבים סביב השולחן, מעבר לטוב ליבם הבלתי ניתן לתיאור, הוא גם העובדה שהם הגיעו לתרומת הכליה בעקבות פרסומים שקראו וראו סביב הנושא ובגדר "חבר מביא חבר", וזה גם מה שהוביל אותם להסכמה לשבת ולהתפרסם כאן, כדי לגרום לאחרים לתרום גם חיים.

ישעיה ארנפלד מספר שנחשף לנושא של תרומות כליה רק בגלל פרסומים של "מתנת חיים", "ראיתי מודעה שקוראת לתרום כליה, ונדלק לי הניצוץ, לאחר זמן מה, שוב ראיתי פרסום והחלטתי לתרום". יאיר ארנון מספר ששמע על כך שחבר טוב שלו תרם כליה, והחליט שגם הוא רוצה "אלישיב הילר, חבר טוב שלי תרם כליה לילד, והציל אותה, והחלטתי שגם אני אעשה זאת, חפתי בארכיונים ובמחקרים ולמדתי את התחום וראיתי שזה פשוט מושלם לתרום כליה, גם אני לא ניזוק מהתרומה, וגם אני מציל אדם ממוות ומיסורים נוראים, שלא נדע".

גם הרב משה מוטרפרל שמע על כך שהחבר שיושב כעת לצידו סביב השולחן, יוסי דויטש, תרם כליה, והחליט להרים גם את הוא את הכפפה, "למדתי הכל על הנושא, סטטיסטיקות ומחקרים, והגעתי למסקנה שאני פשוט חייב לתרום כליה, ביררתי עם יוסי איך הייתה התרומה שלו, והוא פשוט התיר לי את הספיקות האחרונות, החלטתי לצאת לדרך". וכן, גם ישי פלדמן, מנהל אתר בניה ואיש חם שכבר תרם לפני מספר שנים מח עצם לחולה, מספר לנו שהוא קרא מייל שמחפשים תרומת כליה לתושב חברון והחליט להירשם לתרומת כליה, נרשם ותרם. "מה זה ניתוח פשוט אל מול 45 שנים של סבל שעברה המושתלת שלי?"

לבד, הוא ורעייתו ובני משפחתו נמצאים יחד איתו בתרומה, אצלי התרומה היא זוגית, לא תרמתי לבד אלא יחד עם רעייתי ובלעדיה לא הייתי יכול לתרום ואני ממש מרגיש שזו אכן כליה אחת שנתרמה, אך משני אנשים שונים... כששאלנו את דויטש איך רעייתו הגיבה לכך שהוא מתכנן לתרום כליה, הוא ענה: "היא באמצע התהליך של תרומת כליה בעצמה, כך שהשאלה מיותרת..."

אצל ישי פלדמן החוויות היו מופלאות, אך מתברר שהוא עשה גם חיים לא קלים לצוות הרפואי, "אני בשנת האבל לאימי ע"ה, ושעה וחצי בלבד לאחר ההשתלה ביקשתי שיבואו עשרה בחורים לחדר כדי שנתפלל מנחה במנין ואגיד קדיש.. הצוות הרפואי לא הסכים, עד שאמרתי להם שאם לא יבואו הבחורים למחלקה, אני אצא אליהם החוצה.. הם הבינו שאני רציני והכניסו את המניין.. התפללנו מנחה וגם ערבית..." וגם דויטש לא עשה חיים קלים לצוות הרפואי, "אני כהן, והכניסה לבית החולים לבדיקות הרפואיות לא הייתה דבר קל עבורי ובאחד הפעמים פשוט אמרתי לצוות שיבואו איתי לדשא של בית החולים בלינסון.. וכך היה..."

ותוך כדי הדברים, כשחמשת התורמים מספרים את סיפוריהם, נכנס לחדר הרב ישעיהו הבר, יו"ר "מתנת חיים", והתחששות פשוט בלתי ניתנות לתיאור, החברים קמו לכבודו, לוחצים את ידיהם, והוא כמו אבא של כל אחד מתעניין ושואל, מברר ומעדכן... "אתה יודע שהמושתלת שלך כבר בבית..." "אתה יודע שפגשתי את ההורים שלך..." "אוהו, יאיר, אתה המלאך שלא זכיתי לבקר בבית החולים" קרא לעבר יאיר ארנון.. ואכן, מתברר שהרב הבר לא רק שיזם את כל המהפך הזה של תרומות כליה, אלא גם מבקר כל תורם ותורם לאחר הניתוח, והוא, יאיר, היחיד שלא זכה לכך, "היה בלבול מהמחלקה, הצטערתי כל כך, אני שמח לפגוש אותך, יהודי ומלאך מהלך..."

החמישה מחליפים חוויות, "אתם יודעים", מספר ישי פלדמן. "אני הגעתי לזה בגלל פרסום של מודעה, ואני עוקב אחרי החוברות שמביאות את סיפוריהם של תורמי הכליה, ורק אחרי שעברתי את הניתוח

מדורי גיהנום, התרופות הרסו לו את הכליות ואני בניתוח קטן אחד מציל יהודי שתרם את כל חייו למען הכלל, אין לי דרך לתאר את ההתרגשות שאחזה בי כשפגשתי אותו..." יוסי דויטש מספר "לא כולם יודעים מה המשמעות האמיתית של תרומת כליה, אבל אני ראיתי אדם שחוזר ממוות לחיים, וכמוני כל חבריי לשולחן כאן..."

גם משה מוטרפרל מספר על החוויות הנדירות של תורם חיים, "אני מצר על כך שאין לי עוד כליה לתרום, אני זוכר שבשבת הגיבוש לתורמי הכליה כששאלו את כולם אם הם היו עושים זאת שוב, לא היה אחד שלא הרים את ידו, כולנו חבים להקב"ה תודה על הזכות שנפלה בחלקנו לתרום חיים, ממש כך..."

וגם ישי פלדמן וחיוכו המדהים, מספר על שיחה עם בני המשפחה של המושתלת, "אנשים חושבים שיש רק את החולה שסובל, אבל בפועל כשהאמא חולה או האבא, או הילד, כל המשפחה חולה, הם אמרו לי שהצלתי את המשפחה כולה והתחושה היא נפלאה וקשה לתאר אותה כי מבחינה רפואית, אמנם עבר רק חודש מההשתלה אבל אני כבר לא מרגיש כלום, והיא ניצלה לחלוטין זו תחושה מדהימה..."

ואכן, הניסיון של התורמים משמעותי גם לעתידים של תורמים פוטנציאליים עתידיים, וב"מתנת חיים" שולחים אנשים שמתלבטים, וכאלו שיש להם שאלות אל יוסי דויטש ואל חבריו לשולחן הפאנל, "כשאני הסתפקתי אם לתרום כליה, ניגשתי לרב יצחק זילברשטיין שליט"א, הרב של שכונת רמת אלחנן וחתנו של הרב אלישיב זצ"ל, וכשהוא שמע את השאלה שלי, הוא פשוט תפס לי את היד ולא עזב, "אתה אדם קדוש ולא אעזוב את ידך עד שתברך אותי.. לא חשבתי שהוא מתכוון בריצנות אבל הוא לא עזב אותי..." גם ישעיהו ארנפלד שאל את מורו ורבו האדמו"ר מערלוי זצ"ל שבירך אותו בכל לב ונתן את ברכת הדרך. "כבר שכחתי מאיזה צד לקחו ממני את הכליה אבל כל מי שפונה אליי אני מעודד וקורא לו לתרום, זה מעשה קל, מעשה נדיר ואצילי שמציל אנשים ממוות ויסורים, פשוט כך..."

יאיר ארנון מעלה נקודה חשובה וכולם מסכימים עם כל מילה: "חשוב מאוד להדגיש שהתורם הוא לא

לי שבעה ילדים, היום ב"ה שמונה, אבל למושתל גם היו שמונה ילדים והסתבת שלו הגיעה לבית החולים ואמרה שמהיום היא סבתא ל-15 נכדים, כי אנחנו משפחה אחת גדולה..." ישעיהו ארנפלד: "אתם יודעים, בשבת הגיבוש ניגשה אליי אישה ואמרה שבגללי היא תרמה כליה, היא קראה כתבה על התרומה שלי והחליטה לתרום גם..." יאיר ארנון: "אני, מקיים יחד עם אלישיב הילר החבר שלי שבגללו אני תרמתי, רישום מזויק כמה תלמידים כבר יש לנו שהם בדרכם לתרום כליה.. אנחנו כולנו חוליה נוספת בשרשרת מדהימה של תורמי חיים..." משה מוטרפרל: אתם יודעים שהיה קטע שאשתי הייתה ממש מודאגת, שאלתי אותה מדוע, היא אמרה שהיא לא מודאגת ממני אלא מהחולה, ומתפללת שהשתלה תהיה מוצלחת.. אנחנו יחד עם הנשים שלנו עושים את המעשה הנאצל הזה, וב"ה שזכינו לכך, הלוואי שכמה שיותר יהודים יילכו בעקבותינו ויצילו חיי אדם..."

והרב הבר, זה שאמר את המילה הראשונה אשר בעקבותיה תרמו 300 איש כליות עד עתה, מבקש לומר גם את המילה האחרונה ב"פאנל", "אני הייתי בצד השני, עברתי טיפולי דיאליזה קשים, ואני יודע מה המשמעות של תרומת כליה כי קיבלתי כליה וחיי ניצלו. תדעו לכם שאתם "חפצים של קדושה", אתם כמו ספרי תורה מהלכים, זכיתם להציל נפשות מישראל, ובגללכם יתרמו עוד אנשים ויצילו עוד חיים, אתם כמו כל תורמי הכליה בישראל מוכיחים בגופכם את "מי כעמך ישראל"... כבר ראית מאות תורמים ובכל פעם אני מתרגש כמו הפעם הראשונה..."

הבנתי בעצם שכל "מתנת חיים" הוא יהודי אחד, וכמה מתנדבות צדיקות שעוזרות לו במסירות נפש עילאית, חשבת שזו אופרציה שלמה, זה אכן כך, אופרציה ענקית, אבל של יהודי אחד, הרב הבר..."

עליה דרמטית במספר התורמים

הרב הבר מספר שבתקופה האחרונה יש עליה דרמטית במספר תורמי הכליה, "עברתי דירה בחודש האחרון לכביש ירושלים תל אביב... יש לנו 14 תרומות כליה בשבועיים ואני עובר מאחד לשני... זהו שיא שאני לא חושב שנרשם כמותו אי פעם בהיסטוריה" מספר הרב הבר, "ומה שמדהים הוא, שמייד אחרי ההשתלה, החולה מרגיש כמו אדם חדש. תרומת הכליה לא דורשת זמן החלמה או תקופת התאוששות, החולה מיד מרגיש חדש לגמרי כי הכליה מתחילה להזרים חיים מיד. ולא רק בכליה החדשה יש שינוי, אלא בכל מערכות הגוף, גם בצלילות הדעת, בכל אורחות חייהם, הם חדשים..."

כאשר מדברים עם ממשותם על תחושותיהם, המשפטים נשגבים ממש. "אני מרגיש שותף למעשה מרכבה, מרגיש שותף למעשה בראשית כי הקב"ה הביא לי איבר שבאמצעותו אני מציל יהודי אחר..." "זהו אושר עילאי שאין דומה לו באף דבר בעולם חוץ מלידת תינוק שבא לעולם..." "אני כבר לא זוכר את התרומה, עברו שנתיים, אין כאבים ואין כלום, הזיכרון היחיד שנשאר לי מהניתוח – הוא בלב..." "אני הרגשתי דווקא כמו חתן שנכנס לחופה, זה רגע נדיר ומצמרר שלא אשכח כל החיים"

והחוויות לא פוסקות, דויטש: "בזמן הניתוח היו

הפרופסור מציל החיים שקייבל חיים מחדש

דפנה כהן

הוא, פרופסור מוערך שהציל מאות אלפי בני אדם בבית החולים 'בלינסון', עד לאותו בוקר שבו קרסו כליותיו, והוא נזקק לתרומת כליה של אדם זר שהציל הפעם את חייו שלו. על התחושות להיות משני צידי המתרס, כמציל חיים כל חייו, וכאדם שחייו ניצלו בגלל תרומה אלטרואיסטית. על התחושות כלפי תורם הכליה שהציל את חייו, ועל ספר התורה שתרים לכבודם של תורמי הכליה בישראל"

שעות בחדר הניתוח, כשהוא מצידו השני של המתרס. "התחושה הייתה בהחלט מוזרה", נזכר ד"ר בלינקי בבוקר הוא, שבו הושתלה הכליה החדשה בגופו. "בפעם הראשונה הבנתי מה חווה חולה בדרכו אל חדר הניתוח. במשך עשרות שנים אני מלווה חולים אל הטיפולים שלהם, וכמובן שאני משתדל להזהות עם הכאב שלהם. אבל כבר אמרו חז"ל שאין חכם כבעל ניסיון. במקרה שלי, חווייתי את הניסיון בעצמי".

כמה ימים לפני ההשתלה, פגש לראשונה את האיש שעתיד להציל את חייו. "במשך שנים ראיתי את המפגשים בין התורמים לנתרמים", הוא מספר. "מעולם לא חשבתי שאהיה בעצמי באותה הסיטואציה. אני חייב להודות שאי אפשר להגדיר במילים את ההתרגשות שאתה חווה ברגעים האלה. עולם שלם נולד מסביבך, ואי אפשר שלא להזיל דמעות אל מול נהרות הטוב שנשפכו מהלב של תורם הכליה".

שום דבר לא הכין את ד"ר בלינקי למפגש הזה, עם תורם הכליה שלו. עשרות שנים של עיסוק רפואי, בקדמת הבמה של הרפואה בישראל, לא יכלו להכין אותו ולו במעט לרגע בו יישברו החומות כולן והוא יעמוד נרגש מול איש שאותו לא הכיר מעולם, ועתיד בעוד ימים ספורים להפוך לחלק בלתי נפרד מחייו. "אתה פוגש אדם שמאמץ בלעשות טוב לשני", הוא אומר כשקולו רועד. "אין באמת הגדרה שיכולה לתאר את שאתה חווה באותם הרגעים. אתה נדהם ונרגש כאחד, מאושר שעוד יש אנשים טובים כאלו בנינו, ובמקביל, אתה עומד מול ניתוח לא פשוט, והלחץ גם הוא עושה את שלו. זה מעמד מאד מיוחד, שמשלב בתוכו כל-כך הרבה רגשות".

ת הקירות הלבנים שסבבו אותו, הוא הכיר היטב. הוא ביקר במחלקה הזו מאות ואולי אלפי פעמיים בחייו. גם המיטה שעליה שכב, שהובילו שני מתמחים צעירים, הייתה מוכרת לו. הוא עצם את עיניו ונזכר בימים הראשונים שלו בבית הזה. הקירות כמעט ולא השתנו. הלובר שלט בהם אז, בדיוק כמו היום. רק המכשירים החדשניים שהתווספו לבית הרפואה, לימדו על השנים שחלפו מאז נכנס בפעם הראשונה בשערי בית החולים.

שלושים ושש שנים חלפו מאז החל את פועלו בבית החולים בלינסון שבפתח תקווה. את הדרך מביתו שבהוד-השרון לבית החולים שבגוש דן, הכיר כמו את כף ידו שלו. אין מחלקה בבית החולים הזה שבה לא שהה ואתה לא הכיר לפני ולפנים. גם הצוותים הרפואיים שבבית החולים הכירו היטב את הרופא המוכשר, זה ששמו יצא למרחקים כמומחה בינלאומי בתחום.

אבל באותו הבוקר, כשד"ר אלכסנדר בלינקי שכב על המיטה בדרכו אל חדר הניתוחים, העמיתים שלו למקצוע העדיפו להתייחס אליו כאחד מן המניין. הוא הובל אל חדר הניתוחים כשהוא לבוש בחליפת החולה, כשהוא זוכה לאותו יחס מכובד לו זוכים כלל המאושפזים בבית החולים הוותיק.

לעובדת היותו איש המקום, בשר מבשרה של המערכת הרפואית הפועלת במקום, לא הייתה משמעות בבוקר הזה. גם הוא עצמו, היה שרוי במחשבות על החיים, על הניתוח שלפניו ובעיקר על העובדה שלראשונה בחייו הוא יצטרך לשהות במשך

היו עוברים דרך המחלקה שלנו בבית החולים, כדי להכין אותם לניתוח. אנחנו היינו צריכים לבדוק את כלל הנתונים הרפואיים, לפני שאדם נישא לתרום או לקבל כליה".

במשך שנים טיפל ד"ר בלינקי בסיבוכי ההשתלות הקשים שנמצאו בישראל. הוא פרסם מאות מאמרים בעניין והציג בכנסים בינלאומיים את התזות שלו בכל הקשור לתרומות כליה. "העיסוק שלי בתחום הזה היה כמעט יומיומי", הוא אומר, "מהמקרים הפשוטים, ועד למקרים סבוכים במיוחד. הרצתי ברחבי העולם על תחום השתלת הכליות, בהיבטים הרפואיים, תוך שאני מציג כמה סוגי טיפולים להשתלות שהסתבכו".

בלינקי לא האמין שדווקא התחום אותו חקר במשך שנים, יפקוד אותו בעצמו, כשהוא ייאלץ להתמודד עם מחלה שתאלץ אותו להפוך לנתרם כליה. "הסנדלר הולך יחף", הוא אומר בחיור, "ודווקא אחרי שנים רבות שאני מתעסק בתחום, גיליתי שיש סיכוי של ממש שאזדקק בעצמי לכליה חדשה, שתחליף את הכליה הסורת שלי".

מצב חמור

לפני קרוב לשנתיים, גילה בלינקי כי המחלה שממנה הוא סובל במשך שנים רבות, מחלה אוטואימונית חמורה, פגעה בתפקוד הכליות שלו. "באותה השנה, מצבי הבריאותי החמיר מאוד", הוא מספר. "והבנתי שאין מנוס מלהחליף את הכליה".

לדבריו, הוא ניזוק מעבודתו כרופא וההחמרה המשמעותית במצבו הרפואי נבעה בשל היחשפות תמידית לקרינה מתמשכת במסגרת פועלו כרופא. "רוב הפעילות הרפואית שלי עוסקת ברנטגן, וזה בהחלט פגע בי והחמיר את המצב שלי", הוא מסביר. "אז

מציאות החיים

ד"ר בלינקי, יכולים להעיד כל מכריו, הוא איש שקשה לרגש אותו. הוא ראה אין-ספור מקרים רפואיים סבוכים, רגעים קשים ומרגשים כאחד, ובכל זאת, ליבו עמד איתן אל מול מציאות החיים. "שלושים ושש שנה בפעילות רפואית מלמדים אותך הרבה מאד על החיים", הוא אומר, בריאיון המיוחד הזה. "אתה לומד שהרופא הוא לא כל-יכול, ויש יד מכוונת מלמעלה שמכוונת אותנו בעבודה שלנו, שמסוגלת להציל חיים".

בלינקי נולד במוסקבה לפני חמישים ותשע שנים, ובשנת 1981 השלים את לימודי הרפואה שלו בבית הספר לרפואה במוסקבה. בסוף אותו העשור ניהל את היחידה לרדיולוגיה וסקולרית פולשנית בבית החולים האוניברסיטאי במוסקבה. כבר אז הוא הסתמן כאחד המומחים הגדולים בתחום העיסוק שלו, והוא החל להיות מוזמן לעיתים קרובות להציג את המימונות הייחודית שלו בתחום הרפואה שלו, ברחבי העולם.

בשנת 1990, עזב את ברית המועצות המתפוררת ועלה לישראל. הוא החל לעבוד כרופא בבית החולים בלינסון ותוך פחות מעשור מונה למנהל היחידה לרדיולוגיה וסקולרית פולשנית בבית החולים הישראלי. הוא נחשב לבעל PHD לחיזוי תוצאות הטיפול הניתוחי בחולי כבד, לבלב ותרסיריון במגוון שיטות רנטגניות, והוא משמש כחבר במספר איגודים מקצועיים בתחום הרדיולוגיה הפולשנית בצפון אמריקה וברוסיה.

הקשר שלו לעולם השתלות הכליה החל כבר בשנותיו הראשונות כרופא בבית החולים בלינסון. "בעבר, עוד לפני עידן האמ.א.א.י והסי.טי.", כל תורמי הכליה היו צריכים לעבור צנתור כדי לבדוק את היכולת שלהם לתרום, הוא מסביר. "גם הנתרמים היו עוברים את אותו ההליך. עד לפני עשר שנים, כל הנתרמים והתורמים

מה שגרם לדאגה לא מבטלת אצלו. "לא ידעתי מאיפה להתחיל", הוא אומר. "מי כמוני יודע מה ההשלכות של תרומת כליה. וכאשר אתה בעצמך במצב הזה, אתה לא יודע איך לפעול. בזכות ארגון כמו 'מתנת חיים', אתה יכול להיות יותר רגוע, להתמודד עם המחלה בעצמך ולדעת שיש מי שבהתנדבות דואג למצוא לך תורם".

תרומה אצילית

זמן רב המתין בלינקי לטלפון המיוחל. וכשהוא הגיע, השמחה שלו לא ידעה גבול. "הרב הבר התקשר להודיע לי שנמצא לי תורם", הוא מספר בהתרגשות, "ממש קפצתי מרוב שמחה. המצב הבריאותי שלי היה בכי-רע. הייתי כבר על סף טיפול בדיאליזה, ופתאום הגיע הטלפון עם הבשורה המשמחת מכל".

התורם, מנחם בן שחר, בן 39, נשוי ואב לשישה מתגורר ביישוב פני קדם שבגוש עציץ. הוא עצמו, כך התברר לבלניקי, מעורה היטב בעולם הרפואה בעצמו. "הוא אדם שעוסק ברפואה על בסיס יומיומי", הוא מספר. "הוא ניהל תחנת לקיחת דם של מד"א בירושלים, ורעייתו עובדת כאחות בבית החולים הדסה בירושלים. הוא אדם שמבין היטב מהי תרומת כליה, מה ההשלכות שלה ומה זה דורש מהתורם".

"החלטה על תרומת כליה מגיעה בשיתוף פעולה בין בני זוג", ממשיך בלינקי, "והעובדה שהתורם וגם רעייתו הם אנשים שחיים את עולם הרפואה, הדהימה אותי עוד יותר. הם הלכו למהלך הזה לא כעיוורים שאין להם מושג מה עומד לפניהם, אלא כשני אנשים שיודעים היטב את המשמעות של הדבר הזה, לטוב ולמוטב".

הפגישה הראשונה בין התורם לנתרם התקיימה בבית החולים בלינסון, שם בוצעה ההשתלה, כמה ימים לפני הניתוח עצמו. "נפגשנו בחדר האשפוז", מספר בלינקי, "אני כמוהו מכיר היטב את החדר הזה. הייתי בו אלפי פעמים בעבר. אבל הפעם, הכל היה שונה. מולי עמד אדם צעיר, שמוכן היה לתת חלק מעצמו רק כדי להציל את חיי, למרות שהוא לא הכיר אותי בכלל. התרגשתי מאד. הוא פשוט אדם מדהים. מדהים. אין לי מילים להגדיר את עוצמות הטוב שיש בו ובבני משפחתו".

בלינקי עוצר לרגע, כדי למחות דמעה מעינו. "בכל פעם שאני נזכר בו, אני מתחיל לבכות", הוא אומר

במשך שנים טיפל ד"ר בלינקי בסיבוכי ההשתלות הקשים שנמצאו בישראל. הוא פרסם מאות מאמרים בעניין והציג בכנסים בינלאומיים את התזות שלו בכל הקשור לתרומות כליה

למעשה, בגלל הרצון שלי לרפא ולתרום, ניזוקתי. אבל האמנתי ואני עדיין מאמין שאני עושה את הדבר הנכון, לתועלת כלל החולים, והמחיר האישי שאני משלם, הוא ככל הנראה חלק מאותה עסקת חבילה של להיות רופא".

השלב הראשוני של ההתמודדות עם המחלה היה קשה במיוחד. "חשבתי שהחיים נגמר", הוא אומר בכאב, כשהוא נזכר בימים ההם. "אני אדם שחי את העבודה, יותר מכל דבר אחר. אם חלילה אני לא יכול לעבוד במשך יומיים-שלוש, אני ממש משתגע מחוסר פעילות. יש משפט ידוע שאומר שהעולם מתחלק לשתי סוגי אנשים – זה שבא לעבודה וזה שבא לעבוד. אני ככל הנראה שייך לקבוצה השנייה".

"השבר הראשוני נרשם כאשר הבנתי שרוב הסיכויים שלא אוכל לעבוד עוד במקצוע שאני כל-כך מחובר אליו", ממשיך בלינקי לספר. "ברגע אחד אתה הופך מאחד הרופאים הטובים והמוערכים במדינה לשבר כלי, שלא יכול לעשות דבר. זו תחושה נוראית. קטסטרופה של ממש".

בשלב השני, החל בלינקי לבדוק אחר אפשרות של תרומת כליה. "פניתי לארגון 'מתנת חיים' שאותו מנהל הרב ישעיהו הבר", הוא אומר, "ונדהמתי מקבלת הפנים החמה שקיבלתי מאנשי הארגון. הם עשו הכל כדי שארגיש טוב יותר. דיברו איתי, עודדו אותי ועשו כל שביכולתם כדי שאחוש קצת יותר טוב. הרב הבר, שנתגלה לפני כמומחה גדול בתחום הכליות, אמר לי: 'אתה צריך להתמודד עם המחלה. תן לי להתמודד עם החיפוש אחר תורם כליה. זה ריגש אותי ונתן לי כוחות להמשיך להתמודד עם החולי ועם התולדות שלו'".

סדרת בדיקות קצרה גילתה שסוג הדם של בלינקי – B פלוס – הוא סוג דם לא נפוץ במיוחד, בנוסף לכך, יש עוד ממתנים רבים להשתלות כליה שלהם סוג דם זהה,

החיים של כל חולה שבו אני מטפל". כיום מתפקד בלינקי באופן אבסולוטי, כאשר רק זיכרונות נותרו לו מתקופת מחלתו. "בלי העבודה, לא היו לי חיים", הוא אומר. "מנחם החזיר אותי לעבודה ולמעשה החזיר אותי לחיים. עכשיו אני מנסה, באמצעות העבודה שלי, להחזיר מעט טוב ממה שאני קיבלתי, לטובת אלו הזקוקים לזה". הקשר הפיזי שנוצר בין ד"ר בלינקי למנחם בן שחר המשיך לקשר נפשי עמוק. "אני מבקר את המשפחה שלו מדי פעם, ולמדתי כל-כך הרבה על עוצמה של בני-אדם, שעושים הכל למען השני", הוא אומר. "זה לא מנחם לבדו, אלא המשפחה שלו כולה מעורבת בעשיית החסד שלו. החלטה על תרומת כליה מחייבת תמיכה טוטאלית מהמשפחה, והוא קיבל אותה במלואה. לא נותר לי אלא להעריך אותו על מה שעשה למעני".

תרומה כנגד תרומה

הימים חלפו, אבל ד"ר בלינקי הרגיש שהוא חייב להחזיר טובה, קטנה ככל שתהיה, לאיש שהציל אותו ונתן לו את החיים מחדש. "שוב ושוב פניתי אליו וביקשתי להוקיר לו תודה", הוא מספר, "אבל הוא סירב בתוקף. הוא לא רצה שנפרסם את דבר התרומה שלו, ובוודאי שלא לקבל ממני שום תמורה על מה שעשה למעני". אבל המצפון של ד"ר בלינקי לא היה שקט. "במשך זמן רב חיפשתי רעיונות, כיצד אוכל להחזיר לו", ממשיך בלינקי, "הוא לא שיתף איתי פעולה בכלל. שוב ושוב הוא דחה אותי, באמתלות שונות, והסביר לי שהוא לא מעוניין שהמצווה שלו תיפגם ולו בקמעה, והוא עשה את המעשה האצילי שלו כי הוא חש צורך, וכי זו מצווה גדולה של הצלת חיים".

אבל העקשנות הרוסית ניצחה בסופו של דבר את טוב הלב הבלתי מתפשר של בן שחר. לקראת סוף השנה שעברה החליט בלינקי לתרום ספר תורה לבית הכנסת שביישוב שבו מתגורר בן שחר, כמתנה לבני היישוב וכמובן, לאיש המיוחד שמתגורר ביניהם. "הרגשתי שכל אחד צריך לעשות את המצווה שלו", הוא מסביר, "ביקשתי להגיד תודה, ומה יותר טוב מלהגיד תודה דרך עשיית מצווה? כך נולד הרעיון לתרום את ספר התורה ליישוב 'פני קדם'". ושוב, המציאות הצליחה להפתיע את בלינקי.

בשקט. "אני מתרגש שיש עוד אנשים כאלה, שמוכנים לעבור דרך כזו, בשביל אדם אחר. אני איש שיודע לבטא היטב את עצמי באמצעות מילים, אבל כשאני מדבר על מנחם, אני לא מוצא את המילים שיבטאו באופן מספק את מה שאני חש כלפיו".

אחרי בדיקות ההתאמה הראשוניות, נקבע מועד הניתוח עצמו. בדרכו לחדר הניתוח, היה לד"ר בלינקי זמן רב לחשוב על שחווה בשנה האחרונה. "חשבתי על החיים, על המוות, על הניתוחים ועל העולם הזה שאני חלק בלתי נפרד ממנו במשך עשרות שנים, ועכשיו אני מגלה אותו מזווית שונה לחלוטין. זה הפחיד אותי מחד, אבל גם עניין אותי במקביל".

"דווקא לאדם שבמשך שנים היה בצד המטפל, קשה לעבור לצד המטופל ולא לשלוט בדברים", ממשיך בלינקי, "כל החיים שלי אני מטפל באנשים חולים, ופתאום, מטפלים בי. זה הרגיש לי מאד מוזר, אבל היה בזה גם משהו חיובי. לראשונה הרגשתי מה מרגישים החולים, בדרכם אל חדר הניתוח. עם כל הכבוד לעבודה של רופא, הוא לא יכול לחוות במאה אחוז את התחושה שמלווה את החולה, בדרכו לחדר הניתוח".

התאוששות מפתיעה

הניתוח הסתיים בשלום, והתורם נשלח להתאוששות, לצד הנתרם. ארבעה ימים מאוחר יותר שוחרר בלינקי מבית החולים, ושב לביתו, כשהכליה של מנחם בגופו. "אני לא יכול לחלק ציונים למחלקת ההשתלות שלנו", הוא אומר בחיך, "אבל נראה לי שהם עשו עבודה טובה. אני מכיר את כולם באופן אישי ובמשך שנים עבדתי לצד הרופאים במחלקת ההשתלות, ואני יודע כמה הם נותנים את עצמם למען כל חולה. זו עבודה קשה ומתישה, ולצד זה הם לא זוכים לכבוד הראוי להם".

ארבעה חודשים מאוחר יותר, שב בלינקי לעבודתו, כשהוא אינו נזקק עוד להתמודד עם המחלה שהקשתה עליו את החיים. "נולדתי מחדש", הוא אומר, "אבל נולדתי עם משהו נוסף בתוכי. הכליה של מנחם שנמצאת בתוכי, קשרה את גורלי בגורלו. מאז ועד היום, בכל חולה שטיפלתי, הרגשתי שמנחם נמצא יחד איתי. אני חש שאנחנו מצילים יחד את

שערי הדמעות, שהיו נעולים לגמרי עד אז".
 ההתרגשות, הוא אומר, הייתה גדולה יותר אפילו מהיום בו קיבל את הכליה עצמה. "בזמן התרומה, במקביל להתרגשות, יש לחץ ומתח אדיר. אבל בזמן הכנסת ספר התורה, הייתי חופשי ופנוי להתרגש מהמעמד, וזה היה ללא ספק הרגע המאושר ביותר בחיי. הצלחתי לתרום משהו לתורם שלי. היש מאושר ממני?".
 גם סביב הכיתוב שעל גבי הפרוכת של ספר התורה, התנהל דיון ממושך, מפני שמנחם התנגד לרקמת שמו על הפרוכת, מתוך צניעותו היתירה, הפשרה שהושגה על ידי הרב ישעיהו הבר הייתה לכתוב הערכה כוללת לתורמי הכליה באשר הם, וכך שוכן לו ספר תורה מהודר שעל פרוכתו רקומים המילים: "מוקדש ליקירי מתנת חיים, מצילי נפשות בגופם, תרומת פרופסור אלכסנדר בלינקי"

"החיים", ממשיך ד"ר בלינקי, "מפגישים אותך עם רגעים נדירים, ששום סופר לא יוכל לדמיין אותם בכתיבתו. את שאני חוויתי בשנתיים האחרונות, אף אחד לא יכול היה לחזות. מבחינתי, קיבלתי את החיים שלי בחזרה, כדי שאוכל להחזיר חיים לעוד הרבה אנשים. רק שעכשיו, אני גם מבין טוב מאי פעם את שחוזה חולה, וגילוי האמפתיה כלפי החולים שלי, שהיה תמיד לחלק ממני, חזק הרבה יותר בשל מה שחוויתי".

לפני שנפרדנו, ביקש ד"ר בלינקי להעביר שני מסרים חשובים. "ראשית, אני חייב להודות לארגון 'מתנת חיים', על כל החסד שהם עשו איתי. על העזרה והסיוע, ועל הליווי התמידי. אני כמובן מודה וימשיך כל חיי להודות למנחם היקר, ואני רוצה לאחל לו את כל הטוב שבעולם. מכיוון שאני מכיר אותו ואת משפחתו, ואני חושב שמדובר באנשים שמלאים בכל-כך הרבה טוב, כך שלא חסר להם דבר, אני אאחל להם רק בריאות, כי בריאות זהו הדבר היחיד שתמיד כלנו צריכים".

"ולכם, תורמי הכליות הפוטנציאליים", מסכם ד"ר בלינקי, "אל תחששו מפני השמועות. אני חושב שכל אחד ואחת מאיתנו, לו היה יודע כמה עולמות הוא מסוגל להציל בזכות הפעילות שלו, הוא היה קופץ על המציאה, כמוצא שלל רב. אני לא חשתי את התחושה של התורם, בגלל הצורך שלי בתרומה עצמה, ואין לי ספק שהפסדתי את הסיפוק האדיר הזה. אבל לכם, יש עוד הזדמנות".

**הרב ישעיהו הבר בהכנסת ספר התורה
 שנתרם ע"י פרופסור בלינקי**

"בדקתי איזה סופר סת"ם הוא הטוב ביותר, כדי שייכתוב עבורי את ספר התורה", הוא מספר. "נפגשתי איתו, סיכמנו את תנאי העבודה ויצאנו לדרך. מטבע הדברים הוא התעניין מדוע החלטתי לכתוב ספר תורה ולמי אני מתכנן לתרום אותו. סיפרתי לו את הסיפור שלי, וראיתי את העיניים שלו, שהחלו להתמלא בדמעות ולהפוך לאדומות. הוא סיפר לי שאשתו נמצאת גם היא בהליך של בדיקות, בשל מחלה שפקדה אותה והיא צריכה בעצמה לקבל תרומת כליה. הוא התרגש כל-כך שדווקא ספר התורה שתרם נתרם כליה לתורם הכליה, נכתב על ידו, בימים שבהם אישתו ממתנה לתרומת הכליה".

אירוע בלתי נשכח

בחודש תשרי האחרון, בעיצומו של חג הסוכות, נחגגה הכנסת ספר התורה בבית הכנסת הגדול שביישוב 'פני קדם' שבגוש עציון. "זה היה טקס שלא יישכח", נזכר בלינקי. "נדמה לי שזו הייתה הפעם הראשונה, מאז גיל ארבע-עשרה, שבה הזלתי דמעות כים. התרגשתי כמו שלא התרגשתי מעולם. האירוע הזה פתח אצלי את

מהפכת החיים בעיצומה!

כל פגישה שמקיים, הרב הבר בכל מקום שהוא הולך, עם כל אדם שהוא משוחח, זה הנושא היחיד, זה העיקר, כל השאר טפל. חיים. תתרמו כליה. תצילו חיים.

רונן אברהם

הוא ורעייתו עובדים קשה. ללא קבלת שקל אחד בשכר מהארגון, ותוך הקדשת חייהם ממש לנושא, בבית, ובמשרד, בדרכים ובפגישות השונות, כאשר הם לא שוכחים לרגע את העיקר. והוא, למצוא עוד תורם ועוד תורם שיציל חיים. יציל נפשות מישראל.

כל פגישה שהוא מקיים, הרב הבר, בכל מקום שהוא הולך, עם כל אדם שהוא משוחח, זה הנושא היחיד, זה העיקר, כל השאר טפל. חיים. תתרמו כליה. תצילו חיים. המשפט הכי נפוץ אצלו בכל תחילת פגישה, הוא: "אני מציע שתשבו איתי פחות מחצי שעה, אם תאריכו בפגישה תישארו עם כליה אחת בגופכם והשנייה תיתרם לחולה", והאמת שזה גם נכון. ההצלחה הבלתי מוטלת בספק של "מתנת חיים" ושלו באופן אישי כרוח החיה המהפכנית בתחום תרומות הכליה בישראל,

תנו לי שלושה אנשים כמו הרב הבר ואני חוזר בתשובה", כך התבטא לאחרונה אחד מהעיתונאים הבכירים ביותר בישראל, לאחר ראיון שקיים עם יו"ר "מתנת חיים", ראיון שעסק שוב ושוב במהפך המופלא והמדמים שהוא עומד מאחוריו, מלפניו ומכל צדדיו. מהפכת החיים בישראל.

המהפך שטומן בחובו עד כה כ-300 בני אדם שחייהם ניצלו, החל לפני שמונה שנים כאשר הרב ישעיהו הבר עצמו, ראש ישיבה מוכר מירושלים, נאלץ להתמודד עם הקשיים הנוראיים במחלקת הדיאליזה בבית החולים, וזאת לאחר שכליותיו פסקו מלפעול כראוי. בשמונה השנים האחרונות, יום אחר יום, שעה שעה,

המספרים מדברים בעד עצמם, 300 אנשים תרמו חיים".

מסירות נפש

הרב הבר מתגורר בשכונת הר נוף בירושלים, הוא ראש ישיבה מסור שהדבר שהוא אוהב יותר מכל, לשקוע בתורה ובלימוד עם תלמידיו בשכונת בית וגן בעיר, אך השליחות, המסירות שנטל על עצמו היא בבחינת "חד בדרא", אין אחד בדורנו שיכול היה ליטול על עצמו את ה"תיק" הזה, של תרומות הכליה בישראל. הרב הבר עם סיפורו האישי, החן הנדיר והמסירות והאמונה הכל כך גדולה בדרך הזו, הובילה לכך שלא רק שהוא עומד מאחורי אחת המהפכות הגדולות בנתוני הרפואה בישראל אלא ישנם מאות אנשים, מאות, שחיייהם ניצלו בזכותו ובזכות התורמים המדהימים שהצילו חיים.

"אני יודע שככל שהזמן חולף, עוד ועוד אנשים מצטרפים לרשימת ההמתנה, עוד ועוד יהודים ל"ע" סובלים ועוברים קשיים נוראיים בבתי החולים, מחלקת דיאליזה היא אחת המחלקות הנוראיות שקיימות, זו חוויה מחרידה שהורסת את האדם, גופו ונפשו, אך זו הברייה היחידה לחיות מלבד תרומת כליה. אני לעתים

בגיוס תורמי כליה מאנשים חיים שתורמים לאנשים חולים, גורמת לכך שישראל היא מהמקומות היחידים בעולם שאחוזי התורמים מחיים הוא כה דרמטי.

מהפך דרמטי

כל גדולי הרופאים והמומחים העולמיים עומדים משתאים. הנתונים משנת 2015 במערכת הרפואה מדברים על מהפך דרמטי בנתונים מול כל העולם המערבי. עליה של מאות אחוזים בתרומות כליה בישראל, מהפך שכל אחד ואחד מאותם חולים חייבים לו. לרב הבר. האישי שהתחיל הכל עוד בימים שחשבו שהוא חולם חלומות והוזה הזיות, "כשדיברתי עם האנשים הראשונים שיתרמו כליה, ידעתי שהמחסום הראשון והעיקרי עימו איאלץ להתמודד, הוא החסם התודעתי" אומר הרב ישעיהו הבר, בשיחה מקיפה ראשונה על ההישגים, המשמעות מאחורי המספרים והחלום שלו גם לעתיד, "החסם התודעתי הוא החסם המשמעותי ביותר מאחר והציבור פשוט לא ידע כלום על תרומות כליה. זה נשמע היה דבר מפחיד, תלוש, הזוי, ועד היום אני נתקל בשאלות קשות מאנשים שלא חשבו על זה מעולם, אבל אני מרגיש שהתודעה השתנתה קצת, המודעות הציבורית גברה, והאמת?

נפשות. "אני יודע שהצעד הזה של תרומת כליה הוא לא קל, דורש מהתורם להיות בריא לחלוטין ולעבור סדרה שלמה של בדיקות רפואיות ונפשיות כדי למנוע מצב של סחר באיברים חלילה או מצב בו התורם לא כשיר לתרומת הכליה, אבל בסופו של תהליך – התורם יודע שהציל אדם ופשוט אין תחושה נעלית מזו".

כיום, ישנם בישראל כ-800 אנשים הממתינים עדיין לתרומת כליה, ועוברים סבל יום יומי במחלקות הדיאליזה בישראל וכאמור כל הרעיון של הרב הבר, להיכנס לעולם תרומות הכליה נועד להציל ולהושיע בעזרה את חבריו שנותרו מאחור במחלקת הדיאליזה, "היה נער צעיר שהכרתי במחלקה, הוא היה בן למשפחה שכולה ודיברנו הרבה במחלקה, לצערי אני יצאתי משם על הרגליים והוא ל"ע נפטר כי לא היה מי שיתרום לו כליה, הבטחתי לעשות הכל להציל חיים של חברים נוספים שהכרתי במחלקת הדיאליזה ואלו שלא הכרתי ובאו אחרינו, אני יודע כמה זה כואב, כמה זה סוחט את הגוף והנפש וכמה אפשר להציל אדם בלי מאמץ גדול מדי, אמנם מדובר בניתוח שהתורם עובר, אבל זה שווה ערך מול תרומה של חיים? אבא שחוזר לילדים שלו? אמא שחוזרת הביתה בריאה? ילד שחוזר וחיים שלמים מחכים לו לפניו? אין דרך אחרת לתאר זאת אבל זו המציאות. עבור התורם מדובר בניתוח קל יחסית וחיי לא נפגעות כמעט כלל, והנתרם מקבל חיים מחדש, חיים שלמים ובריאים".

אות הנשיא

הרב הבר קיבל בשנתיים האחרונות את אות הנשיא למתנדב ובימים אלו גם את מגן שר הבריאות על התנדבות למופת, אלו שני מהלכים שמוכיחים עד כמה התהליך שהחל לפני שמונה שנים הולך ומחלחל בחברה הישראלית והציבורית, והופך לאט וביסודיות מדבר שלא היה מונח על השולחן, לאופציה של ממש. מחלום וחזון למציאות ועובדה. כיום, ישנם בתהליך תרומת הכליות עשרות רבות שמנסים לתרום, עוברים בדיקות ומנסים למצוא את ההתאמה הנדרשת לחולה הרלוונטי. "אנו עוסקים בחיי אדם, וישנם רבים שיכולים

פשוט בוכה כשאני נזכר בחברים שהשארתי מאחור במחלקת הדיאליזה, ומתפלל שנמצא עוד תורמים ועוד תורמים כדי שלא יישארו חולי דיאליזה בכלל בישראל".

ואכן, המשימה שנטל על עצמו הרב הבר, החלה לחלחל לאחר פרסום כתבות אישיות על הרב וחיי, "אני לא חלמתי מעולם להתפרסם, לא רציתי מעולם להיחשף לציבור באופן אישי, אני לא כשיר לכך כלל, ומעולם לא חשבתי שאני אסתובב ברחוב והתמונות שלי יהיו מרוחות על עמודי עיתון, אני איש פשוט וחיי פשוטים ואני פשוט לא שם, אבל הרצון לגרום לכך שכמה שיותר אנשים ישמעו את הסיפור שלי ויבינו שלא רק אני ממתין שם ברשימת המתנה ארוכה מכל העדות והחוגים הצריכים חילוץ, צריכים מלאך מושיע שיגאל אותם ממחלקת הדיאליזה ואני בשביל זה מוכן לעשות כל מה שנדרש, כולל פרסום אישי שלי כדי שאנשים יעשו את המעשה הנאצל הזה ויצילו חיי אדם".

מי שמכיר את הרב הבר יודע עד כמה כל מילה כאן נכונה ועד כמה הפשטות של הבית, שלו אישית ושל המשפחה, תורת כל קשר לעולם הפרסום והחשיפה הציבורית, אך עם עובדות אי אפשר להתווכח. מאז נכנס הרב הבר לעולם התקשורת כ"הרב פירר של הכליות", ומאז מתראיין בכל אולפן, עיתון, תחנת רדיו וכלי תקשורת, עוד ועוד נרשמים לתרום כליות ולהציל

הצלת חיים

בטקס שנערך במשכן הכנסת קיבל הרב ישעיהו הבר, יו"ר ארגון 'מתנת חיים', את מגן שר הבריאות למתנדבים מצטיינים. את האות העניק לו שר הבריאות הרב יעקב ליצמן על פועלו למען חולי הכליות בישראל ועל העלאת המודעות ושינוי התפיסה בחברה בנוגע לתרומת כליות על ידי

אנשים חיים. עד כה, תרמו באמצעות העמותה אותה מוביל הרב הבר קרוב ל-300 אנשים, אשר נתנו מגופם לחולים הזרים להם והצילו חיים, ללא תמורה.

יצוין כי בשבוע האחרון בלבד, נפתחו 24 חדרי ניתוח לביצוע השתלות מצילות חיים בליווי הרב

הבר וניצלו חייהם של 12 בני אדם על ידי אנשים שלא הכירו כלל ותרמו להם חיים.

הרב ישעיהו הבר אמר בטקס כי "באמצעות תורמי הכליות האלטרואיסטים, אשר נותנים מעצמם לאחר, תורמים חיים לאדם שלא הכירו, אני מקווה שנצליח להביא לשינוי המצב בישראל, כאשר זו תהיה המדינה הראשונה בעולם בה לא תהיה רשימת המתנה להשתלה, מתוך ערכי הערבות ההדדית, תחושת מחויבות לאחר, הצלת נפשות וטוב לב אמיתי."

לתרום והם פשוט לא שמעו על האפשרות הזאת או לא שמעו מספיק על התופעה ועל המשמעות של התרומה, אני בטוח שתוך כמה שנים בעז"ה לא יהיו רבים ברשימת המתנה, וננצח את המערכת כולה". הרב הבר אומר עוד כי ב"ה שאנו רואים תוצאות שהן נמדדות גם בסטיסטיקות הבינלאומיות, אבל התוצאה הברורה ביותר היא בכל בית ובית של אדם שניצל, שחיים את אבא, אמא או הילד מחדש, יום יום ב"ה".

אחת השאלות שנשאל הרב הבר יותר מכל, בנוסף לשאלות הרפואיות וההשלכות לניתוחי ההשתלה, הוא גם הנושא ההלכתי, התדמית שנוצרה וכביכול החרדים לא תורמים איברים גורמת לכך שאדם לא דתי ששומע על המהלך שהוביל הרב הבר, גורמת לו להרים גבה, ולהיות מופתע, "רוב מנין ובנין גדולי ומאורי הדורות תמכו ותומכים בכל לב בנושא של תרומות כליה מן החי, הנושא הבעייתי איננו תרומה מן החי אלא לאחר המוות ומתי בדיוק רגע המוות ואנחנו לא עוסקים בזה כלל אלא בתרומות מן החי, אנשים שיתרמו חיים לזולתם ועל כך יש קונצנזוס רפואי והלכתי שהדבר הוא מותר וראוי".

מעל שולחנו של הרב הבר טבלה, טבלת ענק, ובה מופיעים בראשי תיבות - שמותיהם של כל הזוגות שנמצאים בתהליך תרומה.

הטבלה, מעידה לא רק על העבר המפואר של הארגון אלא בעיקר על העתיד המדהים שמצפה בעז"ה לעוד מאות חולי כליות, "העבודה לא הושלמה ויש עוד מאות רבות שממתנינים לתרומות כליה ואני מתפלל להקב"ה שנצליח לעזור לכמה שיותר מהם, כל אחד שיכול לתרום כליה רפואית ומשפחתית ומועוניין לחשוב על זה, יכול לקבל את כל המידע אצלנו ב"מתנת חיים", באתר או במשרד, אני ורעייתי לימינם לכל אורך התהליך ואני מקווה ומאמין שנצליח לפרוץ בשנים הקרובות שוב את הטבלאות הבינלאומיות ולהוכיח כי "כל ישראל ערביין זה לזה" איננו רק סימא אלא מציאות חיים של ממש".

"ויקחו לי תרומה מאת פ"

מאה ושלושים תורמי כליה מתנדבים ובני זוגם התאספו יחדיו בהשתתפות בכירים במערכת הרפואה וציינו את שבת פרשת תרומה כשבת גיבוש מאוחדת של תורמי הכליה. "האווירה הייתה מרוממת ומדהימה. התרומה שיפּרה וחישלה אותי. אני מרגיש שיותר מלהיות נותן, אנח מקבל מתרומתי". כך אמר בני אייבס, תרום כליה בן 56. אמירות כאלו נשמעו לאין ספור מאנשים מדהימים, אלו שמגלמים את תמצית הטוב. הרב הראשי לישראל הגאון הרב דוד לאו שליט"א הגיע רגלית וביקש לטרוח כדי להביע את הוקרתו והערכתו לתורמי הכליה בישראל.

כל איש אשר יִדְבֵנו לְבוֹ...

שבת קודש פרשת תרומה, ד' אדר א'.

לשון".... כבר נתתי לגוש החוסם את גרוני דרוך... התרגשות גדולה באויר. כולם שרים בדבקות, חלקם עוצמים עיניים. ראיתי בעיני רוחי את בעלי נעלם מאחורי דלתות הזכוכית של חדר הניתוח... "השם שפתיי תפתח ופי יגיד תהילתך..." אף עין לא נותרה יבשה.

הגייעה עת להדליק נרות. התפללתי על המושתלת שלנו, שהיא גם אימא לשני קטנים, שהשם יחזק אותה ויתן לה בריאות איתנה לאורך ימים טובים.

לאחר קבלת שבת נרגשת ותפילת ערבית פנינו לחדר האוכל לסעוד את סעודת שבת. החדר היה גדול, מואר ומלכותי, זרוע בעשרות שולחנות עגולים ערוכים בטוב טעם. כאשר נכנסנו לאולם חדר האוכל, נפעמתי! אני נמצאת באולם מלא בכמאתיים זוגות של אנשים שהם רק טוב. טוב אחד גדול והמוון אהבת ישראל, אשר הביאו כל אחד ואחת מהם להכניס עצמם לתוך חדר ניתוח, וזאת על מה? על מנת לתת חיים. על מנת לתת תקווה, אור.

וכשרקדו כל הגברים במעגל אחד ענק ואינסופי סביב שולחנות חדר האוכל, הרגשתי שהלב שלי עומד להתפוצץ. אנחנו שייכים לזה!!! מי היה מאמין??? אני רוצה שיהיו עוד מעגלים כאלה, עוד תחושת התעלות אדירה כזאת... אני כל כך גאה להיות חלק מהציבור הזה.

בכל שולחן התיישבו התורמים ובני זוגם, ממגורים שונים, בני גילאים שונים, ואפילו דוברי שפות שונות, ויצרו ערובייה נהדרת של טוב לב. האווירה היתה מרוממת ונרגשת. וכשידברי הרב הכר על משפחת מתנת חיים, הרגשנו כולנו שאנחנו חלק מפסיפס אנושי ייחודי שמורכב ממחשבה והקרבה למען הזולת...

רגע מרגש במיוחד היה כשאביו של פנחס תורג'מן דיבר. פנחס בן ה-21 היה מטופל דיאליזה לאחר שאיבד את כליותו בימי האבל על נפילת אחיו הי"ד בקרב עם מחבלים, הוא פגש את הרב במחלקת דיאליזה בזמן שהרב בעצמו טופל שם. בין השניים נוצרה ידידות עמוקה. אולם בעוד הרב קבל תרומת כליה - פנחס עדיין המתין למציאת תורם

התאריך הודגש בטוש זרחן בלוח השנה, ושבועות רבים לפניו החלה ההתרגשות. ידעתי שזו הולכת להיות שבת אחרת שלא הייתה כמוה ביקום כולו. חווייה שמעולם לא חוויתי.

לא ידעתי עד כמה צדקתי. מיד כשהגענו סמוך ללובי של מלון "רמדה" בירושלים, הכתה בי בעצמה האווירה המדהימה. תמהיל נהדר של שמחה, המולת אנשים טובים ומאור פנים.

מיד בכניסה עמדו שלטים מסבירי פנים, וברכו את הבאים. בעמדה סמוכה עמד הרב הבר, ולצידו אשתו המאירה, וכל זוג שנכנס התקבל בחום ובידידות מתוך היכרות מעמיקה בסיפורו האישי. ולכל אחד אכן ספור מיוחד באמתחתו. הגיעו בני זוג שתרמו שניהם כליה, בזה אחר זה באותו שבוע. היתה גם מורה, שניצלה את שנת השבתון שלה ותרמה כליה לילד, היתה גם אישה מיוחדת מהצוות הבכיר של המכללה בירושלים, אשר תרמה כליה לחולה בעלת 100% נוגדנים, היה גם אברך שתרם כליה לחולה, כשלתע התברר לו כי זהו ידידו הותיק משכבר הימים, והיו עוד רבים, כל אחד מיוחד בפני עצמו, חדורי רצון טוב ועיקשים בחלטתם הנפלאה- שעמדו בתהליך המייגע עד לסוף הטוב. כל אחד זכה ליחס קרוב ואוהד בזמן תהליך התרומה, וגם כעת- התקבלו כולם כבני בית. בצידו השני של הלובי ישבו עובדות העמותה, רשמו את הבאים וחילקו שי לכל תורם. נעמדתי בסמוך לשולחן העובדות והסתכלתי סביבי. קשה היה לי לעצור את הדמעות שמילאו את עיני, ולא הייתי היחידה... המראת היה הרבה יותר ממדהים. המוני אנשים מסלתה ושמונה של הארץ, כולם שופעים טוב לב, ורוצים להביא את העולם למקום טוב יותר, אוהב יותר ומקבל יותר.

האורחים התמקמו בחדריהם, ולאחר התארגנות פנו לקבל את פני שבת המלכה בשירה בבית הכנסת יחד עם הרב הלל פלאי. הוא החל לנגן חרש: "אוחילה לאל אחלה פני...". כשהגיעו למילים "לאדם מערכי לב ומהשם מענה

בעת הסעודות התרגשנו כלונו מדברים נרגשים שנשא התורמים. הם הודו לרב הבר על הזכות הגדולה שהעניק להם – לתרום כליה, ועל פעילותו ותמיכתו בכל זמן, ספרו על חוויות שחוו והסיקו יחדיו מסקנות. נכתבו אף שירים מרגשים לרגל האירוע ולכולם הייתה תחושה של חוויה היסטורית שטרם הייתה. האווירה הייתה מדהימה.

השבת עברה עם כל כך הרבה עוצמות, שבקושי יכולתי לחשוב, רק להרגיש. לא רצייתי שייגמר, לא רצייתי שיהיה לזה סוף. התחושה האדירה הזאת שכל כך קשה לתארה במילים, הייתה פשוט ממכרת.

פגשנו אנשים מכל הגוונים. צעירים ומבוגרים, חסידים, ליטאים, חרדים, ודתיים לאומיים, ואף שניים שאינם דתיים, כולם בעלי משפחות, ואפילו סבים וסבות שתרמו כליה. היה מרגש ומדהים לשמוע את החוויה שעברה עלינו בכל כך הרבה צורות, דמויות, חוויות, ושיתופים.

התחושה הכי חזקה שעטפה אותי כל פעם ששוחחנו עם תורם נוסף, הייתה שכולם כל כך שמחים! היו כאלו שאמרו שאם הייתה צומחת להם כליה נוספת, היו עושים זאת שוב. עם זאת השבת התלכדו כולם לתמונה משפחתית ענקית, "משפחת מתנת חיים"! תמונה שכוללת אנשים רבים, שלכולם מאפיין אחד, יש להם רק כליה אחת...

הבטתי בהם - בני המשפחה הזו, ותחושה עצומה של אושר מילאה אותי וחלגה מעיני.

אושר להיות חלק ממשפחה מיוחדת ואוהבת כל כך. וציפיה לראות בעוד שנה את המשפחה הזו גדלה ומוסיפה לשרותיה עוד אנשים מדהימים שמרכיבים את התמונה הייחודית הזו.

המזכירה גדולה,
ר. נ. אגאן על גורם.

מתאים, ובאמצע תהליך בדיקות ההתאמה, כשל כוחו - והוא נפטר. הרב הבר לא יכל לשאת את המחשבה כי בקלות ניתן להציל אנשים מטרגדיות כאלו, ומתוך כאב על אובדן יידו הצעיר הקים את עמותת מתנת חיים.

עין לא נותרה יבשה כשאביו של פנחס הביע את התרגשותו הגדולה למראה המפעל העצום שהוקם לעילוי נשמתם של 2 בני היחידים, בדמעות הוא תיאר את השמחה הגדולה שבדואי שוררת עכשיו בעולמות העליונים, כשמתקבצים במקום אחד אנשים שמגלמים את טוב הלב האנושי ללא תמורה. הוא גם היה היחיד שהגיע מן הצד השני של המתרס, וסיפר בכאב על איכות חייו הירודה של חולה דיאליזה ועל הצלת החיים המדהימה שכל אחד ואחד היה שותף לה.

הסעודה עברה בשירים נרגשים. התורמים ערכו הכרויות ביניהם, וספרו כל אחד על הדרך שעברו עד לתרומת הכליה. (והיו גם כאלו שלא צריכים היו לערוך הכרויות. חברים שנפגשו, בלי לדעת איש על תרומתו של רעהו. דודה ואחיין שהתראו בשבת, מבלי שידעו כמה שנים (!) האחד על תרומתו של השני עד לאותו רגע...). לאחר הסעודה נערך סימפוזיון הנהייתו של הרב משה רביץ. בסימפוזיון נכחו הרב הראשי, הרב דוד לאו, חה"כ הרב יואב בן צור וד"ר אהרון בלון מומחה לנפרולוגיה מביה"ח הדסה. והם החמימו אותנו במידע תורני, רפואי וחוקתי על אודות תרומת כליה. התחושה באוויר הייתה של משפחה אחת גדולה העומדת כתף אל כתף במשימותיה.

בתפילת שחרית היו כמה אירועים שהיו ייחודיים למרקם האנושי שהתקבץ כאן - העליות לתורה כללו ביו השאר תורם כליה טרי, ימים בודדים אחר תרומתו, שבין ברכת הגומל לאחר הניתוח שעבר, לצד תורם ימים ספורים בטרם היכנסו לניתוח. בהמשך אותו שבוע זכה לעלות לתורה כאשר נוסח ה"מי שברך" שאמר הגבאי היה יוצא דופן במיוחד, במקום "בעבור שיתן מתנה" אמרו: "בעבור שיתרום כליה"...

מרתון תרומות הכליה

ארבעת המופלאים

רון אברהם

איש שב"כ, אם ל-8, ילד בן 5, וחולת כליות שהושתלה כבר 5 פעמים – אלו המושתלים החדשים שזכו לקבל כליה חדשה במסגרת יום פעילות אחד של הרב ישעיהו הבר מארגון מתנת חיים < הסיפור המפעים ומעורר ההשראה, על ארבעה יהודים, שביום אחד, עזבו הכל ותרמו כליה לזר שאינם מכירים, והכל קורה ביום אחד בלבד במחלקת ההשתלות בבית החולים בלינסון בפ"ת < מוסר כליות

אחד בשבילנו – אחד בשביל לתת

במחלקת ההשתלות בבית החולים בלינסון בפתח תקווה, שהפך למוקד ההשתלות הגדול בישראל, משם גם בוצעו ארבעת ההשתלות, האחיות והרופאים הצדיעו – אין מילה אחרת, לארבעת התורמים. כשביקרנו במחלקה ביום שלישי, 24 שעות לאחר ההשתלות, סיפרה לנו אילנה אחת האחיות במחלקה כי לראשונה קיבלה חשק לתרום גם היא. "אי אפשר להישאר אדיש, אני מוצאת את עצמי שואלת, איפה אני בסיפור". מאות השתלות היא ראתה בחייה, אבל ארבעת התורמים הללו, הזיוז גם אצלה משהו.

את ר' שלמה סילבר, יהודי מלא שמחת חיים בן 35 תושב מודיעין עילית, שרק לפני 24 שעות כרתו כליה מגופו והעבירו אותה לילד בן 5 – אנו פוגשים מתקדם במסדרון כשהוא גורר עמוד עירוני יחד איתו. ר' שלמה שופע אור. אפשר לחשוב לפי מאור פניו, כי הוא זה

היה יום שהצליח לרגש גם את הרב ישעיהו הבר, שכבר ראה מאות השתלות בחייו. במשך יום אחד, יום שני י"ח באדר ב', ארבע יהודים שונים, ממקומות שונים בארץ, תרמו תרומה אלטרואיסטית לאנשים זרים שהם אינם מכירים. בדיוק באותו זמן, ארבעה אנשים קיבלו כליה חדשה במתנה ועל הדרך זכו במתנת חיים; איש שירות הביטחון הכללי – בן 60 ממושב בדרום, ילד בן 5 מבני ברק, חולה צעירה ואם לשניים שזה לה ההשתלה החמישית, ואם ל-8 בת 35 מרחובות.

הרב הבר מודה שדמעות ניקו בעיניו באותו בוקר. "ראיתי הרבה תרומות בחיי, אבל כשאתה רואה ארבעה יהודים, לבושים בבגדי בית החולים, תורמים יחד תרומה כה משמעותית ליהודי או ליהודייה אחרים, זה ממיס את הלב" הוא אומר למחרת, ושוב הוא אינו מצליח להסתיר את התרגשותו. "אנחנו שוברים את כל השיאים בתחום, אני גאה להיות בן לעם הזה!".

בחדר מספר 6 יושבים עמישי שבטל ממושב ברוכים, אב ל-2 ילדים, וניר פרישמן, מאלוני שילה. עמישי וניר תרמו בהליך הצלבה. כעת הם יושבים, מתאוששים מהניתוח שכעת ניתק כליה מגופם, אבל על פני שניהם ניתן לראות סיפוק עצום

שקיבל כליה וחיינו ניצלו, ולא זה שתרם כליה מגופו. מבחינת ר' שלמה מדובר בזכות עצומה שכל יהודי בריא מוטב שיחשוב עליה ברצינות. "לדעת" הוא אומר תוך שהוא מסדר את צינורית העירוי. "התור לתרומת כליה היה צריך להיות הפוך. תור של אנשים שמבקשים לתרום כליה, ולא תור של אנשים הממתינים לתרומה". אנחנו מנסים לברר אצל ר' שלמה, מה מביא אדם, רגיל לחלוטין, אב לילדים ואיש חינוך, ללבוש פיג'מה של בית חולים ולעבור ניתוח שבמהלכו ייפרד מאבר בגופו לטובת אדם אחר. "שאלתי את הרה"ג ר' יהודה לייב שבדרון" משיב סילבר. "אם הקב"ה נתן לנו שני כליות – למה לתרום? הרי קיבלנו שניים? הרב שבדרון ענה לי, 'קיבלנו שניים; אחד בשבילנו, אחד בשביל לתת – זה, מבחינתי, כל התורה כולה על רגל אחת. אם קיבלתי אחת בשביל לתת, היא לא שלי, אני חייב להעביר אותה למי שזקוק לה".

כמו רבים אחרים, ר' שלמה החליט לתרום לאחר שנחשף לכמה מקרים קשים של חולי דיאליזה. "הזדעזעתי, ראיתי שחיהם אינם חיים. ראיתי אלו ייסורים הם חווים יום-יום, ואמרתי לעצמי, מה זו התרומה שלי, ואי הנוחות הזמנית שלי, לעומת התרומה לאחר". ר' שלמה שמח שמחה עצומה שהוא העניק את התרומה לילד צעיר לימים. "הילד הזה התחיל את חייו בחולי. אנחנו לא יכולים לדמיין בכלל מצב כזה, והתרומה הזו אולי תיתן לו אפשרות לשפר את חייו במשהו. כי בכל מקרה הוא יאלץ לשמור על עצמו וליטול תרופות כל חייו. המעשה שלי הוא קטן, בעזרת הקב"ה, הוא עשוי למנוע לא מעט דמעות וקושי, וזאת הזדמנות שקשה לומר לה – לא".

”תמיד כואב לנו בשביל עצמנו,
 כשעושים לנו ניתוח, אבל כשאתה
 חווה קצת סבל בשביל אדם אחר,
 כמו במסגרת של ניתוח תרומת כליה,
 התחושה היא שונה. אתה סובל פחות.
 כי הסבל הוא חלק מנתינה, והסבל
 שלך מונע סבל של אחר”

ובכן תן פחדִיך

ראש השנה תשע”ו. הרב יהודה כץ, בן 39 אב ל-8 ילדים ממרכז הארץ, חש כי משהו מתעורר בו במהלך תפילות החג. בזמן שכל יהודי עושה חשבון נפש, האם הוא ראוי להיכתב בספרם של צדיקים או של בינוניים, אם ח”ו של רשעים, קול פנימי מניע אותו לעשות משהו אמתי, לפני משורת הדין, לטובת אחר.

”הגעתי למסקנה שאני צריך לקחת על עצמי משהו מעבר. משהו שיש בו נתינה משמעותית ולא רגילה” הוא מספר בגילוי לב, למרות שחש שלא בנוח לפתוח את צפונות לבו ועושה זאת רק מחמת התועלת שבלעור אחרים לעניין. ”מיד אחרי סוכות התקשרתי לארגון מתנת חיים של הרב ישעיהו הבר, והתהליך התחיל להתגלגל. אני אמרתי להם מיד שאני רוצה להזדרז עם זה כמה שיותר מהר. אם קיבלתי החלטה ואני שלם עמה לחלוטין, אני רוצה לבצע אותה. וארגון ‘מתנת חיים’ באמת זרזו לי את התהליך באופן יוצא מן הכלל”.

הרב יהודה, שעוסק בחינוך ובלימוד יהדות, נחשף כבר לפני כמה שנים לפרסומים של מתנת חיים על תרומות כליה אלטרואיסטית. ”במשך שנים זה מנקר לי בראש, כל פעם קצת. פעם ראיתי פרסום, פעם קראתי חוברת, מדובר במודעות מצטברת. כל הזמן צפה לי המחשבה בראש, אם יש כזאת אפשרות, שיש בה סיכון מינימאלי, וזה משנה חיים של אחרים, מה בעצם מונע ממני לעשות את זה”. אומר הרב כץ ומוסיף: ”אמנם זו לא חובה, אבל זו מצווה גדולה ונדירה. כל אדם בריא יכול לתפוס את המצווה הזו בשתי ידיו, ולתרום, פעם בחיים, תרומה מצילת חיים – מצווה שמעטים זוכה לה”.

"ברגע שאמרתי לאשתי שאני שוקל לתרום, היא מאוד עוודדה אותי. ההורים שלי, חמי וחמותי, הם מאוד שמחו, למרות שגם הם חוו את ההלם הראשוני"

זה באמת לא אישי, אני לא תורם לה בגלל קשר משפחתי או אחר. תורם לה כי היא יהודיה שזקוקה לזה. המזכירה של המחלקה שאלה אותי אם אסכים לפגוש אותה, אמרתי שאסכים, רק אם הנתרמת מעוניינת בכך."

כמו עוד תורמים רבים אחרים, הרב יהודה טוען שמילים באמת לא יכולות לשרת את הרגעים הללו. "מה אפשר לומר כבר?" הוא תוהה שוב. "הרי כל מילה רק מצמצמת את הדברים. יש רגעים בחיים, כמו שחז"ל לימדו אותנו; מילה בסלע, שתיקה בתרי. כשהחזון איש והבריסקער רב נפגשו, הם לא דיברו ביניהם מילה. לא בכל מצב דיבור הוא במקום. כמו שכתוב באלהיה הנביא, לאחר הרעש קול דממה דקה - ואז הקב"ה מגיע. יש רגעים שאין מקום לרעש".

לדבריו, התרומה היא בכלל הליך שבין אדם לבוראו, ולא בין אדם לחברו. "יש בחז"ל סיפור על וויכוח בין טורנוסרופוס הרשע לרבי עקיבא. טורנוסרופוס שאל את רבי עקיבא, אם הקב"ה אוהב עניים מדוע אינו מפרנסם? ענה לו רבי עקיבא כדי

הרב כץ שודך בתחילה לנתרם מסוים, אולם במהלך זמן ההמתנה, הוא נמצא מתאים לאחרת, אשה חשובה מבני ברק, אם ל-8 ילדים שנמצאה מתאימה, ובמקביל נמצא תורם מתאים לראשונה. "היה לי חשוב שהנתרם או הנתרמת יהיו יהודים ולא מעבר לזה. זה ממש לא משנה למי אתה תורם, כי אין כאן עניין אישי. יש כאן עניין של עם ישראל, ולכן זה לא באמת שינה לי. כמובן ששמחתי לדעת שאני תורם לאם מסורה לילדיה, שסובלת כל כך בעקבות מחלת הכליות שלה".

הרב כץ ביקש לשמור את דבר התרומה בסוד לאורך כל התקופה. "זה דבר ביני לבין קוני. אין כאן שום עניין ציבורי. רק המשפחה הקרובה יודעת מזה". הוא סיפר רק לשני ילדיו הגדולים, בתו הבכורה בת ה-15 ובנו בן ה-13. "כמה שבועות לפני הניתוח, חזרתי מבית כנסת בליל שבת יחד עם הבן שלי, ואתגרתי אותו. שאלתי אותו, אם הוא היה מסכים לתרום לחבר עיוור עין אחת, ובזכות זה הוא יכול לראות. הבן שלי חשב, ואחרי כמה דקות הוא ענה לי שהיה מבקש שישומו פלסטר על עין אחת למשך תקופה שבה היה בודק אם הוא מסתדר עם עין אחת, ולאחר מכן היה מסכים לתרום" הוא מספר.

"התשובה של הבן שלי, שבאותה זמן עדיין לא ידע על כוונתי לתרום כליה, עוודדה אותי מאוד" אומר הרב כץ. "תרומת כליה היא פחות מתרומה של עין. אדם זקוק לעין נוספת הרבה יותר ממה שהוא זקוק לכליה נוספת. אמרתי לעצמי, הרי מבוגר, כמו ילד - כולם חוששים מהליך של טיפול רפואי, שנוגעים בהם, שהם יוצאים משליטה, ואם ילד היה מוכן לתרום, אני וודאי שחייב לתרום לאחר".

הוא מספר שזכה לקבל תמיכה מפתיעה ממשפחתו שדחפה אותו למהלך לאורך כל הדרך. "ברגע שאמרתי לאשתי שאני שוקל לתרום, היא מאוד עוודדה אותי. ההורים שלי, חמי וחמותי, הם מאוד שמחו, למרות שגם הם חוו את ההלם הראשוני".

רגע המפגש עם הנתרמת לא היה קל עבורו. "אני בכלל לא הבעתי עניין להיפגש עם הנתרמת,

בשביל עצמנו, כשעושים לנו ניתוח, או כשאדם סובל מחתך בידו, הוא סובל בגלל עצמו, ובשביל עצמו. אבל כשאתה חווה קצת סבל בשביל אדם אחר, כמו במסגרת של ניתוח תרומת כליה, התחושה היא שונה. אתה סובל פחות. כי הסבל הוא חלק מנתינה, והסבל שלך מונע סבל של אחר" אומר לנו ניר כשהוא לבוש בבגדי בית החולים ומתאושש מהניתוח.

הכל התחיל לפני כמה שנים, כששני חבריו של ניר תרמו כליה בליווי "מתנת חיים", והמשיכו בחיים הרגילים לגמרי. "הסיפור הזה ניקר בראשי כל הזמן. זה מתבשל על אש נמוכה. בהתחלה אתה מדחיק את זה, אבל זה חוזר. פניתי למתנת חיים, ובמקביל באותו זמן, חברה של אשתי אמרה לנו שאבא של חברה

שנצל מדינה של גיהינום. זו בדיוק ההסתכלות של חז"ל על מצוות צדקה, שאנחנו פועלים לא בשביל אחר, אלא כשאנחנו נותנים אנחנו בעצם מקבלים. זה לא העסק שלנו מי ולמה הוא צריך את הכליה, החובה שלי היא לתת אותה".

תרומה לנפש האומה

בחדר מספר 6 במחלקת ההשתלות בבית החולים בלינסון יושבים עמישי שבטל ממושב ברוכים, אב ל-2 ילדים, וניר פרישמן, מאלוני שילה. עמישי וניר תרמו להליך הצלבה. כעת הם יושבים, מתאוששים מהניתוח שכעת ניתק כליה מגופם, אבל על פני שניהם ניתן לראות סיפוק עצום. "תמיד כואב לנו

"הסיפור הזה ניקר בראשי כל הזמן. זה מתבשל על אש נמוכה. בהתחלה אתה מדחיק את זה, אבל זה חוזר. פניתי למתנת חיים, ובמקביל באותו זמן, חברה של אשתי אמרה לנו שאבא של חברה שלה חולה דיאליזה ונוזק לתרומת כליה. בעקבות הפניה, החלטתי לבדוק התאמה לאותו נוזק"

"כששמעתי שיש לי תרומה, שמחתי מאוד. הרגשתי שקיבלתי חיים במתנה, ובמקרה הזה זה לא קלישאה" אומר יובל. "הבת שלי שמעה על מישהו שמוכן לתרום וככה התגלגלה התרומה, למרות שבסופו של דבר מישהו אחר תרם."

אנחנו מנסים להבין בדיק מדוע התרומה בסוף התקבלה מאדם אחר, וניר, שבתחילה רצה לתרום, מתנדב לספר לנו את הסיפור המלא. "לאחר שהבעתי רצון לתרום, עברתי את כל התהליך, ואז התברר שיש מישהו, חולת דיאליזה שרמת ההתאמה שלי אליה גבוה יותר. מדובר במאמנת כושר בצה"ל, שהתייבשה במהלך שירותה בשנות ה-20 לחיה, ומאז עברה 5 השתלות. 3 ממתים, כליה

שלה חולה דיאליזה ונוזק לתרומת כליה. בעקבות הפניה, החלטתי לבדוק התאמה לאותו נוזק."

הנוזק הוא יובל, תושב הדרום בשנות ה-60 לחייו, איש שרות הביטחון הכללי, שבמשך תקופה ארוכה נאלץ שלוש פעמים בשבוע לעבור דיאליזה לניקוי הדם בגופו. "זה היה סיט מתמשך" הוא מספר ממיטתו בחדר הסמוך. "הרגשתי שאני בכלא. אני לא יכול לצאת מהרדיוס של האזור. הטיימר מתקתק לי על המצח, כל 48 שעות אני חייב לתדלק מחדש. אתה חי בחרדת קיום אמיתית ומתמשכת. לכאורה אתה אדם בריא, אבל אתה לא ישן נורמאלי, לא חי נורמאלי, ומסתובב בתחושה כאילו קיים אחרין מצוד" הוא מספר בגילוי לב.

חבריו ובני משפחתו של יובל מהנהנים להסכמה. אשתו שיושבת בכסא סמוך למיטתו, מתארת תקופת קושי בלתי נסבלת. "אנשים לא מבינים מה זה בכלל להיות חולה דיאליזה. אני אשתו, אז היית קרובה להרגיש את התחושה, אבל בסוף, בעלי התמודד עם הכל בעצמו, וזה באמת לא היה פשוט."

הרבה בהסברה. רוב מוחלט של התורמים, ולמעשה כולם, לא רוצים את הפרסום וחשים לא בנוח מכך שמודים להם מעל ומעבר. רובם רואים בזה הזדמנות לעזור בבחינת, זה נהנה וזה לא חסר. כי באמת מי שתורם כליה לא חסר דבר. חייו יכולים להימשך כרגיל, אלא שהפרסום מביא מודעות, ומודעות מביאה לתרומה – לכן זה כה חשוב."

את יואל, שבקיא ורגיל במסדרונות בית החולים כאילו היו מסדרונות ביתו, פגשתי בבית החולים יום לאחר ניתוחי התרומה של ארבעת התורמים. הוא פותח את הדלתות בכרטיס המגנטי שמוצמד לדש חולצתו במיומנות כאילו היה אחד מצוות בית החולים, ומכיר כל תרומה לפרטי פרטיה. יואל החליט לתרום בעקבות מודעה בעיתון שפורסמה על ידי מתנת חיים לפני כשנתיים וחצי. "ראיתי שזה לא סיפור גדול, תרומה קלה שהיא גדולה. אתה הולך לבית חולים, עובר הליך מסוים, ועוזר לבנאדם לכל החיים, אמרתי למה לא".

"תרמתי לאורך יקר מחסידות ידועה בבני ברק, ומאז הסיפור הזה תפס אותי" הוא מספר. "הואיל ואני גר בסמיכות לבלניסון התחלתי לעזור לאנשים שהביעו רצון לתרום, נתתי להם טיפים, סיפרתי להם על החוויה האישית שלי, ובהדרגה מצאתי את עצמי מגיע יותר ויותר למחלקות ההשתלה. במשך השנתיים וחצי האחרונות, הסיפור שלי השפיע על כמה אנשים שהחליטו גם הם לתרום כליה, ויש עוד כמה שבדרך. בשנה האחרונה הפכתי לתומך רשמי של ארגון מתנת חיים, ומאז אני רואה השפעה עצומה של שפע בחיי. שפע בעניינים גשמיים, התקבלתי לעבודה טובה, אני רואה נחת מהילדים, והמשפחה שלנו זכתה בבן נוסף בקלות גדולה למרות שהיה צפוי לנו קושי".

"לאחר שתרמתי ראיתי עד כמה זה חסר שיהיה מישהו בשטח. אנשים צריכים מישהו שילוה אותם, שיהיה סוג של דייל אישי, שיכיר את המערכת, יידע לענות להם בצורה מהירה על כל תהיה ושאלה, וייתן להם את התחושה הנוחה ביותר" הוא אומר. "אין לי יומרות לשכנע אנשים, אבל מי שתורם מגיע לו הכל כדי שההליך יעבור בצורה הכי נעימה שיש. בסוף, אנשים מרגישים מאוד חסרי אונים במהלך טיפול רפואי שהם לא מכירים, וכמי שעבר את זה קל לי יותר לעזור להם מכל אח או אחות במחלקה".

אחת מבן משפחתה, ואני תרמתי את הכליה החמישית שלה. האשה נשואה ואם לשני ילדים. בנקודה זו הרב ישעיהו הבר אמר לי, תתרום אתה לאותה אשה, ואנחנו נדאג ליובל".

במיטה ליד ניר, יושב ומהנהן בראשו עמישי שבטל. עמישי הוא זה שתרם בסופו של דבר ליובל.

כמו תרומת דם

לא רק ניר ועמישי, כל ארבעת התורמים, גם שלמה ויהודה, ממעטים מאוד בחשיבות תרומתם. בעיניהם, מהרגע שהסיכון הרפואי הוא כה קטן ומזערי, אין סיבה שלא לעשות זאת, ואין סיבה לייצר סביב התרומה פרסום אישי מיותר.

גם הרב יואל פיינהנדלר, (40) המלווה הצמוד מטעם מתנת חיים, תורם כליה בעצמו, סבור כך. "לולא העזרה העצומה ליהודי שנזקק לזה, לא היינו משקיעים כל כך

הרב שלמה סילבר, מחנך ויועץ חינוכי, דמות מוכרת ואהובה,

ויهودי שהציל חיים של ילד חולה

אברהם שפירא

**"ראיתי את
הייסורים
שהחולים
מתייסרים
בהם והחלטתי
לתרום כליה,
וידי מה!"**

"המשפחה כולה הייתה בעניין בכל הלב ובכל השמחה האפשרית שאנחנו זוכים להציל חיים. אשתי אמרה לי שהדבר שהתיש אותה ביומיים של האשפוז היה בעיקר ההתרגשות מעצם המעשה"

אחד התורמים ב"מרתון" ההשתלות האחרון הוא הרב שלמה סילבר, מחנך ויועץ חינוכי ממודיעין עלית. דמות מוכרת ואהובה בעיר, ומהימים האחרונים גם יהודי שהציל חיים של ילד חולה. בשיחה מרגשת עימו, ימים אחדים לאחר התרומה, הוא מספר על מה שהוביל אותו לתרומה הזו, ועל השיעור בחינוך שהעביר לילדיו ולתלמידיו בדבר היכולת של כל אחד לתקן את העולם ולו במעט.

הרגשה עילאית

"הכרתי בחיי כמה חולים שסבלו מהכליות ונאלצו להתמודד במחלקת הדיאליזה עם הקושי הנורא והסבל האיום, וראיתי את הייסורים שהם מתייסרים בהם והחלטתי שמכיוון שיש לאדם בריא את ההזדמנות לתרום כליה, אני אעשה זאת ויהי מה. הרה"ג יהודה לייב שבדרון שליט"א אמר לי בשם גדולי ישראל שהקב"ה ברא לאדם שתי כליות, אחד לעצמנו ואחד כדי שנתרום לזולתנו שזקוק לו". הרב סילבר מספר כי עבר דרך ארוכה ומפותלת, "התהליך לא קל, לעתים מתיש, אבל הוא הכרחי לבדוק את כל הנושאים הרפואיים והכלליים כדי לוודא שהתרומה תהיה מושלמת בעז"ה.

סילבר מספר כי לפני שתרום את הכליה, היה לו ויכוח בתוך המשפחה אבל התגברו על זה, "היה לי ויכוח קטן עם אשתי, כי היא רצתה לתרום לפני כליה, ולאחר דין ודברים החלטנו שאני התורם הראשון ונראה הלאה.. ידעתי שאני תורם ולא ידעתי למי, ההחלטה הייתה לתרום חיים לאדם שזקוק לכך".
הרב סילבר מספר כי נחשף לעולם תרומות הכליה מכמה כיוונים "בת דודה שלי תרמה כליה לילד חולה

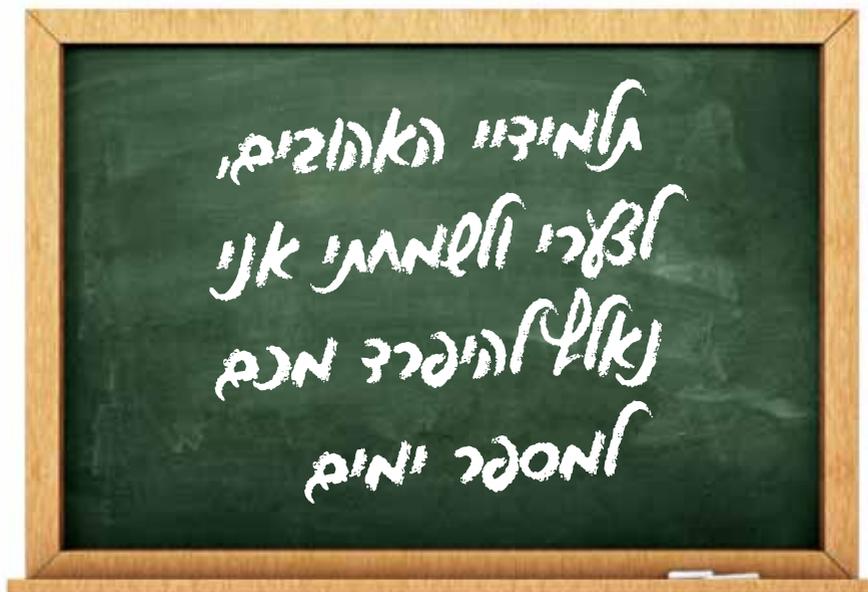

שאל מי זה, אמרתי לו את שמי, והוא פשוט שאג משמחה. "אתה לא מבין מה עשית למשפחה שלנו, זה לא רק לאח שלי אלא לכל המשפחה" אמרתי לו כך: "בתפילת 'רפאנו' התפללתי על אחיך שהניתוח שלנו יצליח בעז'ה, אבל ב"שמע קולנו" התפללתי שהקב"ה יתן לכם, לכל המשפחה את הכוח כי אתם צריכים את זה לא פחות ממנו..." לאורך התהליך היו ששאלו אותי אם אין לי פחד בתהליך הזה של

מתלמוד התורה שלי, מנהל התלמוד תורה שלי גם הכיר את הנושא כי רעיינו, הגברת פריימן תרמה כליה, כך שלא הרימו גבה כשבאתי לספר שאני בדרך לשם, לתרומת כליה לאדם חולה".

סילבר מספר עוד כי "כמה ימים לפני הניתוח, הלכתי לכותל המערבי, והתקשרתי משם לאמא של הילד החולה ורציתי לספר לה שאני מתפלל פה לשלומי, הבן הגדול ענה לי בטלפון, וכשהוא

רק מחדד את הקושי הנורא והאיום של החולים, ומאידיך את העוצמה האדירה שבתרומת הכליה".

"בעת האשפוז לאחר התרומה", מספר הרב סילבר, "היה לי ויכוח עם אברך שתרם יום לפניי והוא אמר שלא ירצה שיפרסמו את שמו. אמרתי לו בשם מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א שאסור בנושא זה של תרומת כליות שיהיה 'מתן בסתר', כי על ידי הפרסום והגברת המודעות לנושא - אנשים נוספים יתרמו כליה וזו עובדה ברורה".

הרב סילבר מספר שעירב את כל הילדים בכיתה ובתלמוד תורה בתרומת הכליה, והתלמידים שלו הלכו לילה לפני הניתוח לכותל המערבי להתפלל להצלחת התרומה וההשתלה, "בערב שלפני הניתוח, הלכתי

תרומת הכליה, ואמרתי לכולם שלא, המטרה שלי היא להציל חיים ושום דבר לא מפחיד בדרך".

ההיכרות הראשונה שלו עם החולה ומשפחתו, נעשתה בבית הכנסת יום אחרי הניתוח, "פגשתי את הסבא בתפילת ערבית יום אחרי הניתוח בבית הכנסת של בית החולים, הוא זיהה אותי ופשוט התנפל עליי בחיבוקים ונשיקות. הוא אמר לי שאין לו מילים לתאר את התחושה. וביום רביעי פגשתי את הילד עצמו שקיבל את הכליה שלי, הביקור היה גם לבקשת המשפחה, והאמא ציינה לי שהילד, שהוא בסך הכל בן חמש ביקש ממנה באותו בוקר שלאחר ההשתלה מתנה - לקבל עגבנייה, כי אסור היה לו לאכול פירות וירקות בתקופת המחלה, הילד לא ביקש משחק או טרקטור אלא עגבנייה. זה

התרומה הייתה ממש עכשיו אבל הילד כבר בריא ושלם ב"ה וחיים לפנים עומדים לקראתו ב"ה".

שמחה פנימית

סילבר נזכר עוד כי "לילה קודם הניתוח, הבת שלי בת 11 ביקשה ממני שלא לעשות זאת, כי היא דאגה לשלומי. אמרתי לה שהקב"ה שומר עלינו ואנחנו עושים מה שצריך ומתפללים שהכול יצליח".

"המשפחה כולה הייתה בעניין בכל הלב ובכל השמחה האפשרית שאנחנו זוכים להציל חיים. אשתי אמרה לי שהדבר שהתיש אותה ביומיים של האשפוז היה בעיקר ההתרגשות מעצם המעשה".

סילבר מסכם: "היום כששואלים אותי אם אדם יכול לתקן את העולם, אני אומר להם שכן, כי כל אחד שתורם כליה או עושה מעשה חסד גדול שכזה – אנחנו יחד יכולים ומסוגלים לתקן את העולם, כן".

לכיתה שלי, לא היה שם אף אחד. לקחתי "גיר" וכתבתי על הלוח כך: "לתלמידיי האהובים, לצערי ולשמחתי אני נאלץ להיפרד מכם למספר ימים, לצערי - כי חבל לי להפסיד כמה ימים של לימוד איתכם, ולשמחתי - כי אני הולך להציל חיים של ילד יהודי בעולם. ילד שבזכות העזרה שלכם, יוכל לשחק וללמוד כמוכם. אני אתרום לו כליה, אבל אבקש גם את השתתפותכם, ואגיד לכם איך אתם יכולים לעזור לי בנייתוח הזה. על ידי הלימוד שלכם, וההתנהגות הטובה רבין אדם לחברו, והתפילות שלכם שבעז"ה שהכול יילך כשורה, שלכם, הרביה סילבר".

סילבר מספר שהממלא מקום אמר שהמכתב פעל את פעולתו בכל התוקף והכיתות היו בימים נדירים מלאי לימוד וחסד. "ענד היום השם של הילד, מאיר שלום בן לאה, נמצא על הלוח לתפילה לרפואתו השלמה, הילדים לומדים לשלומו ודואגים לשלומו,

פסגות

סיפורים קצרים על אנשים גדולים

בשיאו, ספרי תהילים נפתחים והתפילות בוקעות רקיעים, ה"סיבוב" אותו עבר המנותח בטרם הגיעו לרגע הזה היה ארוך וחסר תקדים, ראשיתו ברצון לבצע השתלת כליה שנתיים קודם לכן, כאן בארץ, שנדחה על ידי הרופאים שחשבו כי גופו יתקשה לעמוד בניתוח, בני משפחתו הנמרצים הטיסו אותו לארה"ב שם במרכזי הרפואה הנודעים בעולם הוא שהה קרוב לשנתיים, "מאיו קליניק" הנודע, דחה את הבקשה להשתיל לו כליה, מחשש לכשלון הניתוח, כמו גם מרכז ההשתלות בקורנל, ולאחר מכן במיאמי כל הנסיונות כשלו ומצבו התדרדר מאד, בהוראת הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א הוא הוחזר ארצה תוך הבטחה כי כאן הניתוח יצליח בעזרת ה', כאן

התופעה של השתלות כליה, היא תמיד בעלת משמעות גדולה ומעוררת רגשות עמוקים וחוויות בלתי מצויות, אולם לעיתים הדבר מתעלה לפסגות נדירות, כאשר אירועים יוצאי דופן כרוכים בה ובסביבתה.

ליקטנו כאן מספר אנדקוטות מרתקות, חלקם פורסמו בעבר, מרביחן לא, כולן מעניינות, הבאנו ניצוצות מהם, בקצרה.

בית החולים בלינסון, אל חדר הניתוח נכנס זה עתה להשתלת כליה, אדם לא צעיר, שעבר כבר ניתוחים לא מעטים בשנים האחרונות, ובהם השתלת כבד, ניתוח מעקפים ועוד, ההתרגשות גואה, המתח

שלישית לאותו אדם, היא העובדה כי הוא החולה שהחל את טיפולי הדיאליזה שלו בהיותו הצעיר ביותר מבין המטופלים, בגיל חודש וחצי! בילדותו עבר השתלה ראשונה בבחורות פעם שניה, ועקשיו בהיותו כבן 45 - בפעם השלישית, כשאנו מתפללים כי היא תחזיק לו הרבה שנים טובות.

אין דבר מרגש יותר מלראות ילד קטן שיוצא לחירות ממכון הדיאליזה, ילדים וכל שכן תינוקות המתחברים למכונה 3 פעמים בשבוע, זה מחזה קורע לב, בעוד ששאר חבריהם בני גילם, מתרוצצים בגן המשחקים, וחובשים את ספסל הלימודים, הם נאלצים לשבת שעות וימים עם דקירות חוזרות ונשנות, מנותקים מהחברה ובעיקר מן הלימודים, אנו במתנת חיים יצאנו בקמפיין מקיף תחת הכותרת "ילד מקומו בבית הספר לא בדיאליזה", ובעזרת השם זכינו בשנה האחרונה למספר שיא של השתלות בילדים, שחזרו להיות ילדים רגילים לכל דבר ב"ה.

ומה בקשתם של אותם ילדים אחרי ההשתלה? מספר הרב הרב: כשאני פוגש את אותם ילדים מושתלים, יש בפייהם בקשה קבועה: שנדא גם לחבריהם שנותרו מאחור בדיאליזה, למצוא גם להם תורם כליה, אך אחת הילדות הגדילה וביקשה ממני כי אשתיל לה כליה נוספת, לשאלתי מדוע היא רוצה עוד כליה, הרי היא בריאה כבר עם אחת, היא השיבה בתום ילדות: כי אני רוצה כליה אחת שאוכל לתרום למי שצריך ...

בדרך כלל התאריך להשתלה נקבעה מבעוד מועד, מספר שבועות בטרם ביצועה, לעיתים המועד נקבע מספר ימים בלבד מראש אך מקרה כזה כמו שקרה לאחרונה, היה יוצא דופן, חדר ניתוח התפנה לפתע במרכז ההשתלות ב"הדסה" עין כרם בירושלים, מתאמת ההשתלות ניסתה את מזלה, היא התקשרה לתורם, שהיה מיועד לתרום כעבור שבועיים ושאלה האם יסכים להקדים, תשובתו לא איחרה לבוא: אם החולה המיועד לקבל את כליתי יחסוך אפילו טיפול דיאליזה אחד, אני מוכן להכל, ומיד יצא בנסיעה לכיוון ירושלים, כשהוא מעדכן את משפחתו ואת צוות

לאחר בקשה אישית מ"ר מתנת חיים הרב ישעיהו הבר למנהלי "בלינסון" בהסתמך על ברכת הגר"ח, התקיימה ההשתלה מתרומת אברך יקר שהובא על ידי מתנת חיים, ובעזרת השם, בניסים גלויים, בהצלחה גדולה, כך הסתיים סיבוב סביב העולם, חזרה כאן בארץ.

סיפור זה מחזיר אותנו חודשים רבים לאחור, כאשר ילדה תושבת הדרום נזקקה להשתלת כליה, כשכל הנסיגות למצוא עבורה תורם מתאים, עלו בתוהו מחמת שיעור נוגדנים גבוהה מאד בדמה, שגרם לחוסר התאמה מול כל תורם שהובא על ידי מתנת חיים, בסופו של דבר אירע הנס, ובעזרת השם נמצא כי בארה"ב יש זוג (שאינם יהודים), בעל שרצה לתרום כליה לאשתו אך בניהם לא הייתה התאמה, ובתוכנית ההצלבות נתגלה כי הבעל מתאים לילדה מישראל, אברך מישראל שהתנדב לתרום כליה, נסע עם הילדה לארה"ב, שם הוא תרם לאותה אישה לא יהודיה, ובתמורה, תרם הבעל לילדה, ששבה לארץ בריאה בעזרת השם.

ואם אנו עוסקים בנוגדנים, אחת מההשתלות היותר מרגשות שחווינו בשנים האחרונות, היה של אישה, שטופלה בדיאליזה מספר שיא של שנים, 34 שנים בדיאליזה!!!, שום תורם לא התאים לה, עד שבחסדי שמיים, התגלתה התורמת שהפתיעה את הרופאים בדיוק במופלא בהתאמתה, כיצד היא הגיעה לתרום כליה? גם זה סיפור מעניין, בחתונת בנו של הרב הבר, השתתפו רופאים רבים, לצד אותה תורמת, בתור ידידה של המחוננת, הדיבורים בחתונה בשולחן הרופאים שהיו סביב השתלות ומושתלים, גרמו לה להציע את עצמה לתרום, כך נמצאה הישועה לאותה חולה וותיקה ב"ה.

עוד השתלה יוצאת דופן, לאישה שכבר עברה בשנותיה הארוכות 4 השתלות, ששרדו מספר קצוב של שנים, ובאחרונה עברה בהצלחה בעזרת השם השתלה חמישית!! (זו לא טעות דפוס: חמישית) בתפילה שהפעם זה יהיה לשנים ארוכות וטובות בעזרת השם. **היחודיות של ההשתלה הבאה,** שהייתה "רק" השתלה

בדרך כלל, אולם בו נוכחים 200 בני אדם, מכיל בממוצע כ 400 כליות, נדמיין לעצמינו אולם ובו 200 בני אדם, שיש להם רק 200 כליות?! שיא כזה יוצא דופן, יכול להתרחש רק בכנס תורמים של "מתנת חיים", כזה היה לאחרונה.

ועם בהומור עסקינו, בעיתון פורימי שיצא לאור בישוב עלי, בו מתגוררים תורמי כליה רבים ומשובחים, נתפרסמה מודעה בזה הלשון: "נפתחה קבוצת תמיכה לטיפול באלו שיש להם עדיין 2 כליות..."

רחוב החליף את שמו לרחוב "תורמי הכליות". היה זה בישוב פדואל, לכבוד ראש חודש אדר, ילדי המקום יזמו פעולה הומוריסטית, והחליפו את השלט באחד הרחובות, לרחוב תורמי הכליות, ולא לחינם, זה היה מהרחובות הברוכים בתורמיהם.

זרכו של עולם, העולה לתורה מתברך ב"מי שברך" ותורם סכום כסף לצדקה, בעבור שיתן וכו, אך "מי שברך" כזה לא נשמע מעולם, מיום שניתנה תורה לישראל, היה זה כאשר אדם שעמד לתרום כליה מספר ימים לאחר השבת בה התכנסה משפחת "מתנת חיים" לשבות יחדיו בירושלים, קיבל עליה ובמי שברך הכריז הגבאי: "בעבור שיתן ... כליה !!! יומיים אחר כך הוא קיים את הבטחתו.

כל תורם הוא "משהו מיוחד" אבל יש כאלו מעוררי עניין, כמו 2 מיקרים בהם אישה מושתלת ריאות קיבלה גם השתלת כליה, כמו גם מושתל כבד שקיבל גם כליה, אבא שתרום ואחריו בנו תרום אף הוא, אם ובנה, חתן וחמותו, 2 אחים, 2 גיסים, 6 אנשים הגרים באותו רחוב... 26 אנשים הגרים באותה העיר (בית שמש) היישוב הכי קטן עם מספר התורמים הכי גדול יחסית לכמות התושבים (יצהר), ועוד ועוד.

הישיבה בה הוא מלמד, תוך כדי הנסיעה, על הניתוח המפתיע, ההשתלה התקימה באותו היום. מי כעמך ישראל!

השתלות שלא בוצעו אבל הצילו חיים... בציבור התפרסם מאד סיפורו של הרב אביחי רונצקי שליט"א ראש הישיבה באיתמר, שהתעקשותו לתרום כליה, על אף העובדה כי הרופאים דחו אותו בתחילה, גרמה לכך שגידול ממאיר שנתגלה בגופו מבעוד מועד, הוצא בניתוח וחיינו ניצלו, אך לא היה זה הסיפור היחיד אותו פגשו במתנת חיים ניב דהן, ביקש לתרום כליה, בבדיקותיו נתגלה מימצא מדאיג שהצריך ניתוח להסרתו, הניתוח בוצע על ידי פרופסור קלאוזנר בבית החולים איכילוב בתל אביב, לאחריו התבטא הרופא באוזני הרב הבר: "ניב בא על מנת לתרום כליה ותרום כליה – לעצמו" – שכן לאחר הסרת גידול הוחזרה והושתלה הכליה של עצמו לעצמו.

לראות תורם כליה נכנס לחדרו של המושתל, שקיבל ממנו את הכליה יומיים קודם לכן, נכנס להיפרד בטרם משתחרר לביתו, מביא מתנה למושתל, ואומר: תודה רבה שזיכית אותי! איך אפשר שלא להזיל דמעה ...

עד לפני תקופה קצרה, הייתה מתקיימת השתלת כליה בודדת אחת לתקופה, באחרונה חלה התקדמות בעניין, אולם שיא כזה כמו שחוינו בשבועיים הראשונים של חודש אדר ב' תשע"ו לא היה מעולם, וגם לא ידוע על דבר דומה בשום מקום בעולם, בשום מועד.

24 חדרי ניתוח, בתוך אותם שבועיים, בכלל מרכזי ההשתלות בישראל, בלינסון ואיכילוב, שניידר ורמב"ם והדסה עין כרם, מספר השתלות באותו היום בחדרי ניתוח מקבילים. שיא עולמי.

לשנה
הבאה
בני חורין

בזכותכם!

300 מושתלי הכליה יחוגו את החג
ללא סבל - בבריאות ובשמחה

בואו ניתן גם לחבריהם הממתינים, את התקווה!

תורמים כליה ומצילים חיים

02-500-0755

מתנת חיים

מתנדבים למען השתלת כליה

www.kilya.org.il

סיפורם המדהים של **רחלי ויהודה ליבמן** הורים ל-10 ילדים,

נתינה זוגית

הילה הלוי

מה גורם לכך שביום אחד מחליטים בני זוג מהשומרון לתרום אבר מגופם לזר מוחלט < היא, לאם ל-8 שהייתה זקוקה לכליה באופן דחוף, והוא, לגיבור מלחמת לבנון הראשונה שנזקק לכליה כדי לשרוד > סיפור מעורר השראה על אנשים בלתי שגרתיים שהחליטו לעשות מעשה אצילי מעין כמוהו **מוסר כליות**

שהחליטו לתרום כליה באופן משותף

אחד ואחת לפנות לארגון "מתנת חיים" בראשות הרב ישעיהו הבר שדרכו נעשתה התרומה, ולתרום כליה לזר מוחלט.

החלטה גורלית

הכל החל לפני שלוש שנים, כאשר סא"ל (מיל) יהודה ליבמן, איש יצהר, שמע יום אחד כי חברו ליישוב, אברהם שפירא החליט לתרום כליה. ליבמן הסתקרן והחליט להשתתף בערב הסברה שערך שפירא בביתו בנושא תרומת כליה. מסתבר שהמפגש הזה, הציל את חייהם של שתי משפחות, שהוריהם זכו בעקבות כך לתרומת כליה שהצילה את חייהם. "הדברים שלו נכנסו לי ללב בצורה הפשוטה ביותר" מספר הרב ליבמן. "הוא אמר שהקב"ה אמנם ברא שתי כליות אבל אפילו לרופאים לא ברורה הסיבה, ומצד שני זו תרומה מצילת חיים, וכמו כל יהודי מאמין אני מודע לעוצמה הגדולה של הצלת נפש אחת מישראל". באותו ערב שב ליבמן נפעם לביתו. הוא הבין שיש לו יכולת עצומה, חד פעמית ושעדיין לא מומשה, להציל חיים של אחר. "דיברתי עם אשתי רחלי על העניין. סיפרתי לה מה שמעתי, והתחברנו לנושא, אבל

ש ימים כאלו שמשנים בבת אחת את חייו של אדם. רגעים של השראה עמוקה, שבהם רצון פנימי עז בוקע בעוצמה גדולה ממעמקי הלב; לעשות מעשה גדול של נתינה לאחר, לא סתם נתינה, אלא נתינה מתמשכת, שהנותן חש בחסרון, והמקבל חש ביתרון עד יומם האחרון. זו בדיוק החוויה שחוו בני זוג רחלי ויהודה ליבמן מהשומרון, שהחליטו יום אחד, בהחלטה משותפת לתרום כל אחד ואחת, כליה לאחרים שזקוקים לזה. זקוקים? מסתבר שהמילה הזו מצמצמת מאוד את המעשה. לולא היו מקבלים את הכליה חייהם היו בסכנה מידי.

בני הזוג ליבמן, הסכימו בהחלטה משותפת, כל אחד בנפרד, להעניק אבר מגופם לאחרים. היא, לאם ל-8 ילדים. והוא, לנכה צה"ל עיוור שיגיד את ילדיו לבדו, והזדקק לכליה באופן הדחוף ביותר, ולמרות זאת, הם עדיין לא מבינים מה מיוחד ומסעיר בהחלטתם. מבחינת בני הזוג ליבמן, מדובר במעשה פשוט טבעי ויהודי למען הזולת. חצי שנה לאחר התרומה הם התאוששו מהניתוח ושבו לחייהם, כאשר הם אינם מתחרטים לרגע על המעשה. להפך: הם קוראים לכל

”זה מקרה נדיר בעולם כולו, שבני זוג יחליטו על תרומה יחדיו – במהלך השיחה עם רחלי ויהודה, הבנתי את העוצמה האידיאולוגית מבחינתם של לעשות מעשה אצילי של נתינה, שמפעפת בשניהם, והבנתי שאני עומד מול אנשים לא שגרתיים”

”זה מבחינתנו סוג של מסע זוגי. הביחד הזה העניק המון כוח. הילדים היו חלק משמעותי מהחוויה. הם עשו תורנות בבית ובבית החולים ונתנו יד. אני חושבת שזה העצים את כולנו. לאנשים מבחוץ זה אולי נשמע כמעשה משוגע, הרי בשביל מה בני אדם בריאים, בעלי משפחה, מכניסים את עצמם להליך כזה, ועוד בשביל מישהו שהם בכלל לא מכירים? אבל זו נתינה שאולי לבני משפחה של אדם חולה כליות תהיה יותר מובנת. הסבל יומיומי, ואם אפשר להוציא אדם חולה ממעגל הסבל בצורה יחסית פשוטה, למה שלא נעשה את זה? צריך להבין שהחיים עם דיאליזה הם לא חיים. דוד שלי, קיבוצניק מעין הנציב, הוא מושתל כליה. אני רואה מה הוא עבר ועדיין עובר. בשבילנו מדובר בסך הכול בנייתוח, אבל בשביל חולי הכליות שצמודים לדיאליזה שלוש פעמים בשבוע זה עניין של חיים או מוות. אני מאמינה שהייתה לנו זכות גדולה”.

שליחי מצווה אינם ניזוקים

מיד לאחר המפגש בביתו של הרב ישעיהו הבר, בליווי אנשי העמותה המסורים, נכנסו בני הזוג ליבמון למסלול ביורוקרטי ורפואי של בדיקת כשירות והתאמה. התהליך כלל בדיקות רפואיות מגוונות וועדות שונות המורכבות מאנשי מקצוע, בין היתר רופאים, פסיכולוג, עובד סוציאלי, עורך דין ועוד. רק לאחר קרוב לשמונה חודשים התקבלה התשובה המרגשת: ”נמצאתם מתאימים לתרומה”. ”זה היה תהליך ארוך שמלווה בהמון מתח חיובי”, משחזרת רחלי את תחושותיה לאורך המיונים. ”כל הזמן הדהדה

באופן טבעי המשכנו הלאה עם העיסוקים הרגילים של החיים”. שנה חלפה, והרעיון שנשתל בליבו של ליבמון, נבט והוליד מעשה גדול, כל כך גדול, שהוא עצמו לא צפה אותו, קריאה של חוברת שאותה הוציא לאור הרב ובה סיפורי תורמי כליה שבה ועוררה את הנושא, ”כשהעליתי שוב את העניין שאני רוצה לתרום כליה, רחלי אשתי הפתיעה אותי ומיד אמרה לי: אתה יודע, אם כבר הולכים על זה - אז בוא נעשה את זה יחד”.

בשלב הראשון הם הרימו טלפון לרב ישעיהו הבר, מייסד עמותת 'מתנת חיים', וביקשו להיפגש עמו ביחידות. בשעת ערב הם נסעו לביתו שבשכונת הר נוף הירושלמית, כדי ללמוד מקרוב על השלכותיה של התרומה. הם שיתפו את הרב הבר ברצון לתרומה זוגית, והוא מצדו התפעל וציין כי עד כה לא שמע על זוג נשוי של תורמים. ”הוא קצת נדהם מזה שאנחנו רוצים לתרום יחד, אבל זרם איתנו”, רחלי צוחקת. ”ישבנו אצלו בבית במשך כמה שעות, שמענו אותו, שאלנו שאלות ובסופו של דבר הגענו להחלטה שהולכים על זה”.

”הייתי בשוק מוחלט” משחזר הרב ישעיהו הבר את הערב ההוא שלדבריו לא ישכח לעולם. ”זה מקרה נדיר בעולם כולו, שבני זוג יחליטו על תרומה יחדיו – במהלך השיחה עם רחלי ויהודה, הבנתי את העוצמה האידיאולוגית מבחינתם של לעשות מעשה אצילי של נתינה, שמפעפת בשניהם, והבנתי שאני עומד מול אנשים לא שגרתיים”.

”היה לנו חשוב לעשות את זה ביחד”, מסבירה רחלי,

ולידה. הציפייה, המתח והענקת החיים שכרוכה גם בקצת סבל. זה שיא ההתרגשות ושיא המתח ביחד."

הראשון שנכנס לחדר הניתוח היה יהודה. "ביום הניתוח שלו בכיתי המון. ראיתי את בעלי נכנס לחדר ניתוח וזו תחושה לא פשוטה לדעת שאדם שיקר לך שוכב על שולחן הניתוחים. היו המון תפילות ומתח עצום. לידי ראיתי את בני המשפחה של המושטל מתרגשים ומתוחים ומחכים שהכול יעבור בשלום. זה הזכיר לי את המטרה של הכול וחיזק אותי."

לאחר יומיים הגיעה תורה. רחלי השכימה קום, נרגשת לקראת היום הגדול. "הייתה לי תפילה והתרגשות כמו לקראת לידה". לחדר הניתוח היא הובלה במיטה, למרות החשש הטבעי מההליך הרפואי, לא היו בה כלל הרהורי חרטה או ספק. "ידעתי שהגיע סוף סוף הרגע שציפינו לו. הייתי דרוכה אבל לרגע לא עלה בי ספק, למרות שכל הזמן הדגישו בפנינו שאנחנו יכולים לרדת מזה בכל שלב. זה בא ממקום מאוד שלם."

כנהוג במקרים כאלו, התורמים לא יודעים מי הנתרמים, אם כי הם התעקשו שאלו שמקבלים את הכליה יהיו יהודים. "התנאי היחיד שהיה לנו לאורך כל התהליך היה לתרום רק ליהודים. זה היה מאוד משמעותי לנו. אנחנו מצילים חיים של נפש יהודית. זו גם הסיבה שהגענו דווקא לעמותה של הרב הבר שאצלו אפשר לבחור למי מעדיפים לתרום," מספרת רחלי ומוסיפה, כי ברגע שידעה שמדובר ביהודים, כלל לא היה משנה לה בדיוק מי הם, עצם העזרה לאחים

בי השאלה 'האם את ראויה לזה?'. זו סדרת בדיקות אינסופיות שבדקת האם האדם מסוגל ומתאים לתרום. בודקים אותך לאורך ולרוחב. זה שימח אותי, כי ככה את מבינה שזה נעשה באחריות גדולה וממש לא בצורה חובבנית."

לאורך תקופת הבדיקות שמרו בני הזוג ליבמן על תוכניתם לתרומה לעצמם בלבד. "אף אחד בעולם לא ידע מזה חוץ מאיתנו. לילדים לא סיפרנו עד לשנייה האחרונה. בשביל מה להכניס אותם לתוך זה, ואולי לא נתאים בסוף? למה שידאגו סתם? רק חודש לפני הניתוח הודענו להורים שלנו וילידים" מספרת רחלי. "ההורים שלנו תמכו בנו מאוד, והם רק רצו לשמוע שהכול מסודר ואחראי. הילדים הגדולים היו בהתחלה בשוק, אבל ממש פרגנו והתרגשו. אצלנו בבית התפתח דיון, כי הבן הגדול טען שאם ה' ברא שתי כליות זה בטח לא סתם וכנראה צריך את שתיהן. זו בהחלט טענה."

מבחינת בני הזוג ליבמן, לנתינה שלהם אין כל רצון לתמורה חומרית, ועם הנתינה היא המתנה הגדולה ביותר עבורם. כשהם נשאלים אם הם לא חוששים שבעוד כמה שנים הכליה שנותרה חלילה לא תעבוד ואז הם יהיו בבעיה, הם מחייכים בשלווה. "אני מאמינה בלב שלם ששליחי מצווה אינם ניזוקים, כפשוטו" אומרת רחלי ליבמן. "פרט לכך, כל המחקרים מראים שהתורמים הם בעלי אותו אחוז סיכון לסבול מאי תפקוד כליה בדיוק כמו אדם בריא. לאורך זמן התורמים לא נמצאים בדרגת סיכון גבוהה יותר מאנשים אחרים, כך שסטטיסטית זה יכול לקרות לכל אחד. חוץ מזה, אם חס ושלום בעתיד אזדקק לתרומת כליה אז יש לי משפחה נהדרת שתדאג לי, אני לא דואגת."

חיים חדשים

תקופת ההמתנה למועד הניתוח הייתה מרגשת ביותר. "ברור שככל שהתקרב התאריך לניתוח, האדרנלין עלה," משתף יהודה. "הלכנו לקבל ברכות מרבנים - הרב דב ליאור, הרב יצחק גינזבורג, הרב דודי דודקביץ', הרב יעקב כץ מיישיבת הכותל ועוד. התפללנו הרבה שהכול יסתדר ויעבור בשלום."

"זה משפיע על הכול," מוסיפה רחלי. "הידיעה על הניתוח שמתקרב שמה אותך במדרגה אחרת. זה מרומם. הרגשתי שיש בזה מאפיינים דומים להיריון

"אנחנו אומרים כל יום הריני מקבל על עצמי מצוות עשה של ואהבת לרעך כמוך – מי שתורם כליה יכול לחוש מה הכוונה ב"כמוך", מבחינה פיזית, מישהו הופך להיות בבחינת "כמוך", זו חוויה רוחנית יומיומית"

חשים מצוין, הן פיזית והן נפשית ורוחנית. "אנחנו אומרים כל יום הריני מקבל על עצמי מצוות עשה של ואהבת לרעך כמוך – מי שתורם כליה יכול לחוש מה הכוונה ב"כמוך", מבחינה פיזית, מישהו הופך להיות בבחינת "כמוך", זו חוויה רוחנית יומיומית לדעת שאנחנו מקיימים חיים של אחרים – לחוויה הזו אין מחיר ואין תמורה. זה זכות עצומה של הצלת אחד מבני ישראל, שלא הכרתי קודם" אומר יהודה.

יהודה, שנרתע באופן עקרוני מחשיפה ומתקשורת, כופה עצמו להמשיך ולהשפיע כדי להרחיב את מעגל התורמים. "אנחנו הגענו לתרומה ע"י כך שנחשפנו לסיפורו של תורם אחר. זו הסיבה שאנחנו מסכימים לחשוף את עצמנו. רק לפני כמה ימים נכנס מר של לחדר ניתוח לתרום כליה בעקבות כך שנחשף לתרומה שלי ושל רחלי. מבחינתי זה סיפוק עצום, בחצי השנה האחרונה פנו אלינו כמה אנשים שאמרו לנו שהחליטו לתרום כליה בעקבות התרומה שלנו, זה בעצם אומר שכל תרומה מזינה את התרומה הבאה ומייצרת חיים, אין סיפוק גדול מזה" אומר יהודה.

"אחרי הכל" אומר יהודה לסיום. "הסיכון בתרומת כליה היא לא סיכון יותר גבוה מבחינה סטטיסטית מאשר להיפגע בתאונת דרכים, ובכל זאת אנחנו יוצאים כל יום לכביש, זה הכל בסופו של דבר מחסום פסיכולוגי. אם אנחנו נבין באופן שכלי, שמצד אחד אנחנו יכולים לעשות מצווה ענקית, בבחינת מצווה הבאה לידך אל תחמיצנה, ועדיין לא להיפגע מכך, ומצד שני להעניק חיים לאחר שזקוק לכך ומתחנן להצלת חייו, הדרך שתוביל מהמחשבה למעשה תהיה קלה מאוד".

הוצלת הנפש הסיפוק עבורה.

"לפני הניתוח סיפרו לי שמדובר באישה מהצפון, אמא ל-8 ילדים" מספרת רחלי. "אני לא רצינית שהמושלת תדע מי אני ותרגיש שום תחושת חובה כלפיי. העדפתי שזה יבוא ממקום נקי. גם הרגשתי שלהכיר את האישה באופן אישי זה פרק כל כך מרגש, שעדיף לחכות עם זה לאחרי הניתוח. דווקא ליהודה היה חשוב לדעת לפני כן במי מדובר והוא נפגש עם המושלת לפני הניתוח".

יהודה תרם לנכה צה"ל, דניאל, שהתעוור בשתי עיניו במלחמת לבנון הראשונה, גידל את שתי בנותיו, ולפני כעשור חלה במחלת כליות קשה. "מדובר באחד המקרים הקשים ביותר וקורעי הלב שהיו לנו" מספר הרב ישעיהו הבר. "דניאל היה צריך לבצע דיאליזה ביתית. הבת שלו הייתה יוצאת מבית הספר לחבר אותו לדיאליזה כל יום, מדובר היה בסבל כל יתואר ותקופת ההמתנה שלו לכליה הייתה קורעת לב".

"דניאל הוא אדם שהקריב את עצמו למען הגנה על ארץ ישראל. בעיניי אין זכות גדולה יותר מלעזור ליהודי כזה, וודאי כשמדובר באב לילדים שראה כל כך הרבה סבל בחייו" אומר יהודה. "מה זו הנתינה שלי לעומת הנתינה שלו לטובת העם? תוהו יהודה. "הרי כל שנת חיים שאפשר להעניק ליהודי כזה, זו זכות עצומה שאני נרגש מעצם המחשבה שזכיתי בה, כאשר באמת מדובר במשהו שלא פוגע בי בכלל".

מצווה הבאה לידך...

חצי שנה אחרי תרומת הכליה, יהודה ורחלי ליבמן

שפע של חסד

ספק בזה? זה היה מצמרר, אבל בעולם הזה אין וואקום, כשאתה מושיט יד ועוזר, אתה מושפע מזה".
 יצחק ניר, בן 31 אב ל-6 ילדים, למרות היותו צעיר לימים, הוא יהודי של פעם. הוא עובד בבנייה, ומגדל צאן - כבשים ועיזים. הוא יוצא איתן לרעות בשטח, מגדל אותם וחולב אותם בעצמו. הוא רחוק משאון החיים המודרני, ומביא את פרנסתו לילדיו ולרעייתו, בשני ידיו. עד גיל 10 גדל בחברון, ולאחר מכן עברו הוריו לרובע היהודי בירושלים, שם למד במוסדות של הרב זילברמן.

חברותא לתרומה

אבל יום אחד, לפני כמה שנים, שכנה הגרה בסמוך אליהם בדרום הר-חברון, אם לילדים, חלתה ונזקקה לתרומת כליה. אותה שכנה אף נסעה למדינה אחרת כדי לעבור השתלה, אולם בסופו של דבר היא לא קיבלה את הכליה לה הייתה זקוקה, וחזרה לארץ במפח נפש, כשמצבה חמור בהרבה. המקרה הזה זעזע את יצחק,

ום רביעי בלילה, נר שלישי של חנוכה, שאול ורחל ניר נוסעים בכביש 557 סמוך לאבני חפץ שבשומרון. הם חוזרים מביקור משפחתי בדרכם חזרה הביתה, כשלפתע אש נפתחת עליהם מן המארב. 30 כדורים יורים המחבלים מנשק אוטומטי לעבר הרכב, שאול ניר מאבד שליטה והרכב עף לסלעים בשולי הדרך. שאול ניר מאבד את ההכרה אבל מצבו יציב, אשתו רחל נפצעת באורח קל. הקליעים פגעו בתיקה והגנו עליה. רק בבית החולים הם מבינים את גודל הנס. היום, 3 חודשים אחרי, הם מתאוששים מהפיגוע וחוזרים לחיים רגילים.

"מיד כששמעתי על הפיגוע, ידעתי שאנחנו נצא מזה בשלום - למרות שאבא שלי חטף כדורים בראש" אומר יצחק ניר, בנם. "זה היה בתקופה שתרמתי כליה, ומאז חסד גדול הושפע עלינו, וידעתי שמי שמשפיע חסד על אחרים, מושפע עליו חסד מלמעלה. אבא שלי, מיד כשהתעורר אמר לי: 'הכליה שתרמת הצילה אותנו. אין לי

כשהוריו של יצחק ניר ניצלו באורח נס מפיגוע ירי בשומרון – כל המשפחה הייתה בטוחה: ההחלטה לתרום כליה השפיעה עליהם חסד על-טבעי < כעת, שלושה חודשים אחרי התרומה, ואחרי שהוריו חזרו לתפקוד, יצחק ניר פותח את הכל: על הרגעים של ההתלבטות, על התנאי שהציב, על אותה שבת שבה חשף הכל בפני ילדיו, ועל רגע המפגש המרגש עם הנתרמת <

ועל חסדיך שבכל יום

לא שיתפתי אף אחד בדבר הזה, זה עניין ביני לבין עצמי, ביני לבין הקב"ה, ככה אני תמיד רציתי שזה יהיה. שבונו לפני הניתוח סיפרתי להורים שלי, והם הגיבו בצורה פנטסטית, הם באים מעולם של נתינה והם העריכו והבינו את זה מאוד."

בשבת שלפני הניתוח, במהלך הסעודה, יצחק פתח את העניין מול ששת ילדיו, הגדולה שבהן בת ה-12. "זה היה מעמד מרגש מאוד. הם היו בשוק מוחלט, היה להם הרבה מאוד שאלות, אבל הם הבינו שאבא שלהם מציל חיים של אשה יהודיה, אם לילדים, כמו אמא שלהם, וזה ריגש אותם. הסברתי להם שיש אנשים חולים, שאין להם דרך להתרפא ממחלתם אלא ע"י תרומת כליה, ושמדובר בזכות עצומה. אמרתי להם שכולנו תורמים, כי אני אהיה מנוטרל כמה חודשים, והם יצטרכו לעזור לאמא ולהתחשב יותר. זה היה תהליך משפחתי מדהים, בשלב מסוים כבר התחלנו לדבר על כך שאם מצד אחד זה הליך כל כך עם סיכון נמוך, ומצד שני זה הליך כל כך מציל חיים, למה כולם לא עושים את זה?"

מיד במוצאי שבת התיישבו בנות ובני משפחת ניר לכתוב מכתבים לאשה שקיבלה את הכליה, וכמובן לאביהם. "היו מכתבים מאוד רוחניים, ילדים מרגישים לעומק דברים שאנחנו המבוגרים לא מרגישים, הם לקחו את זה באופן מאוד רוחני וזה לימד אותם הרבה לחיים". בימים שלפני הניתוח אשתי הרחיבה איתן מאוד את העניין הזה של הזכות החד-פעמית שיש לכל יהודי להציל נפש יהודית. למרות שאנחנו באים מבית של נתינה, וזה לא משהו שזר להם, הם עדיין מאוד התרגשו. "כיום אני מסתכל על זה אחרי 3 חודשים – חזרתי לתפקוד מלא. זה היה קצת לא נעים, אבל לא הרבה

שהחליט לעשות מעשה ולתרום כליה לאותה אם. "פניתי לאשתי ערב אחד, אחרי שביישב דיברו על כך שהיא חזרה ללא כליה, ואמרתי 'מה הבעיה, אני אתרום לה כליה', אשתי כל כך התלהבה ותמכה בי מיד. היא אפילו אמרה שגם היא תסכים לתרום" משחרר יצחק את הרגע הראשון לתהליך שנמשך זמן רב.

"אחרי זה נכנסו לי עיסוקים שונים וטרדות שונות והעניין התעכב, כשפניתי לארגון 'מתנת חיים' של הרב ישעיהו הבר בבקשה לתרום, נאמר לי שכבר נמצא לה תורם מתאים" מספר יצחק, אבל מוסיף כי ההפתעה שלו בנוגע לזהות התורם הייתה אדירה. "התברר לי כי התורם הוא החברותא שלי, שגם אצלו התעורר הרצון לתרום, החליט לתרום ושמר את זה בשקט. חודש וחצי לפני הוא נותח ותרם את הכליה".

"התרומה של החברותא שלי עוררה אצלי רצון חזק מאוד לתרום, ואמרתי, שלמרות ששכנתי הסתדרה ב"ה, אתרום ליהודי אחר, ופניתי למתנת חיים. לאחר בדיקות מצאו לי נתרמת מתאימה, גם היא אמא לשני ילדים מבני ברק, אשה בת 28 שהייתה חולה הרבה זמן, כל משפחתה רצתה לתרום אבל אף אחד לא נמצא מתאים" מספר יצחק.

סיבה תומכת

יצחק מתאר את ההחלטה לתרום כמשהו שהתקבל באופן מובן מאוד בסביבתו, אם כי היו הרמות גבה, ותהיות של הסביבה, שלטענתו נבעו בעיקר מבורות. "אנשים לא רגילים לראות מכרים שלהם מחליטים לתרום כליה לאדם זר, ואולי זאת הבעיה עצמה, ולכן חלקם מגיבים באופן שמשדר חוסר הבנה. אני אישית

כליה לעבור את התהליך בצורה נכונה. "אני אומר מהנסיון שלי, לא למהר, ללכת לאט לאט, אני אישית הייתי אמור להשתחרר יומיים אחרי הניתוח, אמרתי שאני רוצה להישאר עוד שלושה ימים. לאשתי יש 6 ילדים על הראש, היא לא צריכה להחזיק גם בעל חולה, המשפחה שלי צריכה אבא בריא. חייבים לנוח הרבה, לתת לגוף להתאושש ולחזור לחיים בנחת. היום אני כבר חזרתי לתפקוד מלא, אבל הרעיון זה לקחת את הזמן".

"היום אני פועל לשכנע אנשים, אבל אני עושה את זה מאוד בזהירות, כי זו החלטה אישית. אני לא אומר לאנשים לתרום, אני רק מספר להם מהחוויה שלי. מסביר להם שאפשר לחזור לחיים רגילים לגמרי. שני אנשים שאני מכיר, בעקבות השיחות שערכנו, ממה שהם ראו ושמעו הם בדרך לעשות את זה, ויהיו גם יותר".

המסר המרכזי של יצחק, הוא שבכל מקרה האשה או בן הזוג, חייבים להיות במרכז התהליך. "אני כל הזמן אומר לאנשים שהאישה צריכה להיות אתך 100 אחוז בזה. אשתי תמכה בי באופן מוחלט, ולכן היה לי את היכולת ללכת לאורך זמן את הדרך הזו, שהיא דרך ארוכה. אני פוגש אנשים, הם אומרים לי אני רוצה לתרום כליה, והם חושבים שבשבוע הבא הם מנותחים. זה תהליך שלוקח חצי שנה, זה לא משהו מעכשיו לעכשיו, לכן חייבים כאן תמיכה עקבית של בן או בת זוג".

יצחק מודה שבמהלך ששת החודשים של ההמתנה היו לו מחשבות שונות בנוגע למהלך. "לא הייתה חרטה, אבל כיוון שאני בעל עסק עצמאי היו לי הרהורים מה יהיה לגבי העסק. מצד שני גם הזמן הזה נתן לי את המקום האישי שלי, ללמוד על עצמי ועל הרצון שלי באופן יותר עמוק. בסוף התרומה היא שכלית לגמרי ולא רגשית. אם זה רגשי זה נעלם, אם זה שכלי זה מכה שורש".

לסיום אומר יצחק, כי התרומה, לפחות ברמה הרוחנית, תרמה לו רבות. "עם ישראל זה כמו גוף אחד. אם יד ימין פגועה, יד שמאל לא אומרת, מה זה קשור אלי. היא מסייעת במקום יד ימין, ככה גם עם ישראל, כאשר יהודי אחד זקוק לעזרה, ולאחר שיש כליות בריאות, הוא תורם אותם. כי זה המהות שלנו. גוף אחד ונשמה אחת. מי שמרגיש את ההרגשה הזו, לא חש כל קושי בתרומת כליה. זה הופך לדבר טבעי ופשוט מאין כמוהו".

מעבר לזה, זה דבר גדול, הקב"ה נתן לנו יכולת, לתת לא רק כסף אלא איבר מגופנו ועובדה שהוא העניק לנו 2 כליות אחת לנו, ואחת לתת לאחר" אומר יצחק. "מכיוון שאני עובד בעבודה פיזית, תהליך השיקום שלי והזמן שהייתי צריך להחלים כדי לחזור לעבודה, נמשך קצת. אבל התכונתי לזה, הכנתי כסף לכל התקופה וב"ה אני חש סיפוק עצום".

יום התרומה היה יום מטלטל מאוד עבור יצחק ניר. "הגענו לבית החולים איכילוב למרכז ההשתלות בשעה 11:00 בבוקר, שם חיכה לנו מלאך מ"מתנת חיים" בשם יואל. הרגעים הראשונים הם קשים מאוד, כי אתה כן מגיע חושש, כמה שתקרא על זה אתה עדיין עומד להיות שוכב על שולחן הניתוחים ועומדים לכרות לך איבר פנימי. יואל לקח אותי ואת אשתי, חימם קצת את האווירה".

לדברי יצחק, המפגש עם הנתרמת היה קשה אפילו יותר מהניתוח עצמו. "זה מעמד מאוד לא נעים, כי זה לא תרומה של כסף, זה לא משהו חומרי, זו נתינה עמוקה יותר, והמקבל, במקרה זה המקבלת, מטבע הדברים מרגישים מאוד לא נעים. גם אני הרגשתי לא נעים, אמרתי לעצמי, הרי אני לא מכיר את האשה הזו, ואני נתון לה רק בגלל שהיא חלק מנשמת עם ישראל. זה הכל. אמרתי שלום, שוחחנו עשר דקות, היא אמרה לי שהיא מתוחה מאוד, בירכתי אותה שהכל יצליח, הרגשתי שלא חייבים לדבר, כי המילים לא יכולות לספר את הסיפור הזה, והם רק מצמצמות".

אחרי המפגש נכנסו שניהם לשני חדרי ניתוח סמוכים. היא נכנסה להשתלה, והוא נכנס לתרומה. "אחרי שהניתוח עבר בשלום כבר היה קל יותר לדבר. אשתי בקשר מאוד טוב עם האשה, אני מרגיש אליה קשר פנימי עמוק, ברמה הרוחנית, כי אבר מאבריי פועם בה. אבל אין לי כמובן קשר אישי איתה. אנחנו הפכנו למשפחה, אנחנו מגיעים אחד לשמחות של השני, פגשתי את אבא שלה והוא הודה לי בצורה יוצאת דופן, ואמר לי שהצלת משפחה שלמה, לא רק את בתו, כי כשבן משפחה חולה כל המשפחה מתכנסת סביבו ונכנסת לחולי שלו.

תמיכה זוגית

כיום יצחק מסייע לאחרים שנמצאים בהליך תרומת

אינך יכול לתרום כליה? עזור לנו להגיע לאדם שכן יכול!

ארגון מתנת חיים הינו עמותה רשומה הפועלת ללא כוונת רווח וללא כל טובת הנאה. כל שירות הניתן לחולים ומשפחותיהם, וכל צורה של סיוע הניתן על ידי העמותה ניתנים חינם, ללא בקשת תמורה בשום צורה. הפעילות נעשית בצניעות, ומתוך הסתפקות במועט, בחיסכון מירבי בהוצאות משרדיות. ההוצאות להחזקת הארגון משמשות בעיקר למימון פרסום והסברה, על מנת להגביר את המודעות בציבור לאפשרות לתרום כליה ולהציל חיים. ברור לנו מנסיונינו, כי ככל שיתרבו האמצעים בעזרתם נוכל להרחיב את פעילות ההסברה, כך יגדל בעז"ה מספר האנשים שחיהם יצילו, ומכאן שכל תרומה כספית, בכוחה להביא מזור ומרפא לחולים כואבים.

הפקדה בחשבון הבנק:

בנק מרכנתיל - 17
סניף כנפי נשרים מספר סניף 661
חשבון מספר - 62951787
על שם: "מתנת חיים"

משלוח צ'ק בדואר לכתובת:

עבור מתנת חיים
כנפי נשרים 15 בנין התאומים
גבעת שאול
ירושלים

בטלפון: 02-500-0755
בפקס: 072-255-5757
matnatc@gmail.com

לתרומה מקוונת
מאובטחת:
www.kilya.org.il

סניף תל אביב
מספר חשבון: 62951787

כל התרומות מוכרות לצורך החזרי מס

"כל המציל נפש אחת מישראל כאילו
קיים עולם מלא"

ליים כבר תרמו חיים!

נתרם לזכר
הורינו האהובים
פאול ומרתה גרוס ז"ל
ודוד ביסה ז"ל
על ידי
מיכאל ודניאלה גרוס שיחיו
לאורך ימים טובים

SPONSORED IN MEMORY
OF OUR BELOVED PARENTS
PAUL AND MARTA GROSS
AND
DAVID BEISSAH

BY MICHAEL & DANIELLE
GROSS